

NASLJEDUJ MARIJU

Sebastian Sailer

Nasljeduj Mariju

preveo
Josef V. Barensenburg

SION

1995

Prva naklada: Dubrovnik, 1942.

Nihil obstat

U. Talija O. Fr. M. v. r.

censor deput.

Br.184/42

I m p r i m a t u r

Od biskupskog Ordinarijata

za Apostolskog Administratora

Delegat

L.S. I. Božić, v.r.

Tebi

O Prečista Djevice

I majko svih Onih, koji su u Čistilištu,

Matri omnium qui sunt purgatorio"

(S. Brigida)

prikazujem ovo djelo, da duhovne plodove što će Tvojim zagovorom u dušama mnogih dozrijeti, porazdjeliš kao najbolja majka među vjerne duše u Čistilištu.

MAJKA BOŽJA S ISUSOM I IVANOM

Čitatelju!

Ima ugodnih i korisnih časova, kad se duša sabire, ponizuje i povlači u se, časova tišine i počinka, posred možda i uzburkana života.

Plod je to, najobičnije, tajanstvenog mira na podnožju oltara pred Svetohraništem. Kad te ljudska oholost želi zgaziti, jedina i najbolja utjeha je u šutnji i samoći pred Presvetim.

O! slatkih li časova, koji jačaju dušu!

Nakon ovih, provedenih u razmišljanju vječnih istina, čovjek se osjeća jači, pripravniji za svaki napor i poteškoću u vršenju svojih dužnosti.

Ustrpljiviji je, ponizniji, vjerniji i osjeća jakost, silu i snagu, da zanosno vapi sa sv. Apostolom: "Sve mogu u Onomu, koji me jača."

U tim časovima, duša se uzdiže i otimlje obmanama ovoga svijeta.

Ona čezne za drugim uzvišenijim životom. Njezine se želje i misli usredotočuju u jednoj jedinoj točci, naime da otpočine u Bogu, za

kojim čezne, kao jelen za izvorom bistre vode.

Bog, vječnost, spas neumrle duše, savršenost, odanost volji Božjoj, požrtvovanost, samoprijegor, poniznost, posluh, siromaštvo, sloga i ljubav, bratska uzajamnost, čista savjest, mir duše, neporočan život, sretna smrt - sve su to plodovi ozbiljnoga i dubokoga razmišljanja duše, koja se povukla u samoću.

A nije li to pravi cilj našega života, njegova svrha i zadaća? Ta nemamo ovdje stalne postojbine već težimo za budućom.

Čitajući divnu knjižicu "Die Nachfolge Mariens", koju je napisao redovnik Premanstrates u XV. vijeku, tako sam se oduševio za nju da sam odlučio prevesti ju na hrvatski jezik.

Istina, da su jedino ljepota i vrijednosti knjižice uzrok, te sam možda precjenio svoje sile stavivši ruke na to djelo. Imao sam naime, vruću želju, da je i hrvatski narod, koji toliko štuje Mariju - čita i njome se okoristi te duševno obogati.

Dragi mi je Bog pomogao, i Preblažena Djevica Marija. - Molim, da čitalac blagohotno oprosti, ako opazi, da bi se koji izraz dao zamjeniti drugim boljim i zgodnijim; neka pokrije plaštem ljubavi, ljubavi, koja je vez savršenosti.

Podijelio Bog na zagovor Blažene Djevice

Marije Njenim štovateljima milost, da budu vrijedni naslijedovati svoju nebesku Kraljicu i Majku.

Zagrli mili čitaoče, ovu knjižicu, koja je namijenjena najprije slavi Svemogućega, zatim blažene Djevice Marije, a napokon i tvojoj duhovnoj koristi, pak se uči od blažene Djevice Marije, kako da uzljubiš Gospodina našega Isusa Krista.

Bilo sve na slavu Božju, i blažene Djevice Marije!

U Dubrovniku na dan očišćenja Marijina 2. veljače 1942.

Prevodilac:

Josef V. Baresenburg

Molitva prije čitanja.

Govori, moja učiteljice, jer Tvoj sluga sluša.
S velikim pouzdanjem dolazim k Tebi, o ljubavi vrijedna Majko Marijo, pusti da tvoj glas govori mom uhu.
Ja te ljubim od sveg srca, jer ti si Djevica, Mati Sina Božjega, mog Otkupitelja.
Dolazim k Tebi, da iz Tvojih riječi naučim, da razumijem što je mojoj duši korisno.
Isprosi mi u Duha Svetoga, Tvoga učitelja, koji ti je u svetosti pokazao put pravednosti, da naučim što mi Ti sa nasljedovanjem Tvojih kreposti i za spas moje duše preporučuješ i savjetuješ.

Amen.

Molitva poslije čitanja.

Zahvaljujem Ti, o Marijo, Ti sjedište vječne mudrosti, Ti djevičanska učiteljice kreposti.

Moli Boga, da mi udijeli svoju milost, da Tebe slijedim u svemu, što si me predraga Majko poučila.

O kako se razveselila moja duša kad je razumjela Tvoj slatki glas: Slijedi me!

Tvoji putevi su dobri, i Bogu mili Tvoji koraci.

Pripravan sam vjerno te nasljedovati, da jednom, kao Tvoj vjerni sin i sluga, poslije blažene smrti, dođem k Tebi u nebo.

Amen.

SVETA ANA I BLAŽENA DJEVICA

Prvi Dio

1. Poglavlje

Nasljedovanje Marije - izvrsno sredstvo za spasenje

Traži život i naći ćeš ga... Ja sam Mati života, jer sam rodila Onog, koji je svima, koji su u Adama umrli, podao život.

Malo ti koristi tjelesni život, on vodi k smrti. Traži većma život duše, jer samo jednu imaš, i ta je dragocjena, jer je neumrla.

Život duše je milost Božja i bez nje ona je mrtva za vrhunaravni život.

Slijedi moje kreposti, koje su milost Božja.

Njih sam po pozdravu Anđela Gabrijela u svoj punini posjedovala, u meni su zasađene, jer sam Mati Boga Velikoga.

Istina, da ti je primjer mog ljubljenog Sina dostatan da ga nasljeđuješ, ali pošto sam Mati kršćana, postavljena sam ti kao uzor.

Ako si, sinko, pripravan nasljedovati me, ne sumnjaj u moju pomoć.

Nitko, tko se ustručava za mnom ići, nek ne misli da mi je mio.

Nikakova molitva mi se ne dopada, koja izlazi iz srca u kojem ne stanuje ni jedna od mojih kreposti.

Znaj, da kod Boga sve mogu, jer sjedim najbliže prijestolju moga sina u nebu.

Oni, koji se stave pod moje okrilje, a ne slušaju me, nikako mi se ne dopadaju, te neću za njih zagovarati pred prijestoljem Božjim.

Mnogi se varaju, koji misle da su po izmoljenoj krunici ili drugim molitvama osigurali moju pomoć, i u toj nadi žive, a od mojih kreposti neće nijednu da prisvoje.

Da, ja ne čujem uzdahe onih koji neće da ostave svoj griješni život, i uzalud me zazivaju svi oni koji neće da ostave put bezboštva.

Dijete moje, slijedi svoju Majku!

Kreposti moga Sina prelijevaju se na meni, kao sunčane zrake na kristalu.

Poslušaj moj glas i ne bježi od zapovijedi svoje Majke!

Tad će preko bogatstva mojih kreposti tvoje srce biti puno utjehe, tvoja duša puna radosti i ja ću se nazvati tvojom majkom.

Samo: Slijedi me!

2. Poglavlje
Poniznost - temelj svetosti

U onoj istoj mjeri sam uzdignuta nad zvijezde, u kojoj sam se najdublje ponizila.

Upoznala sam da Bog ohole baca s njihovog prijestolja, a ponizne podiže.

Gabrijel me pozdravio sa *milosti puna*, a ja sam se nazvala *službenicom Gospodnjom*, i tad sam postala Majka Isusa Krista.

Milosti i prednosti, kojima me Bog uzvisio, da budem Mati Njegovog Sina, uvijek su me zadržali u najdubljoj poniznosti.

Znala sam, da sve što sam primila, iz ruke je Gospodnje i zato mi zao duh nije mogao škoditi s oholosti.

I što sam se niže ponizavala, bila sam više uzdignuta.

Nema veće ludosti, nego se oholiti nečim što nije naše.

Ne polaži velike važnosti što posjeduješ kakve odlike, već kako ih upotrebljavaš da Bogu budu mile.

Što ti koristi veliko znanje, tjelesna ljepota, izvanredne duševne sposobnosti, kad sve to upotrebljavaš u zle svrhe?

Mnogi, kad bi imali darove što ih ti posjeduješ mnogo bi ih bolje upotrebili.

Veliki talenti ne čine te blaženim sami po sebi; dapače protivno, ako ih ne upotrebljavaš na čast Božju, ili ako ih zakopaš kao zli sluga u Evanđelju.

Ne prezri ni one koji su sa manje dobrih darova obdareni, nego ti.

Čovjek jednostavan, ako je pobožan, dopada se i bez velikih sposobnosti Bogu više, i veći je u kraljevstvu nebeskom, nego mudraci ovoga svijeta, koji veliku mudrost posjeduju, ali su pokvarenog srca, te su naduti zbog svojih sposobnosti.

Svaki put, kad se spomeneš Božjih dobročinstava, prezri svaku ispraznost i neurednu ponositost.

Promisli uvijek od koga si primio darove, i da ćeš jednom strogi račun dati kako si ih upotrijebio.

Bez poniznosti ne dopadaš se Bogu niti ljudima.

Pa ni meni se takav ne dopadaš, jer ja ljubim na svojim štićenicima sjaj poniznosti.

Nikada sebi ne utvaraj da si bolji od drugih, jer ne znaš da li su možda drugi mnogo dostojniji u Božjim očima.

Promotri samo svoje prestupke i odmah će se tvoja oholost smanjiti.

Ne prezri niti griješnika, kao što ni ja sama nijesam prezrela Petra ni Magdalenu, jer tko zna neće li griješnici u nebu na višem mjestu biti i u krepostima te preteći?

Ludost je, kad koji za kojom čašću teži koja ne dolazi od Boga, jer time samo ističe svoje samoljublje.

Sigurno se ne osjećaš sretnim, kad samo za svojim željama težiš i ne možeš sačekati vrijeme, kad će te Bog pozvati.

Beskorisno je, i protivština ćeš imati u svakoj časti, koju si na nepošten način postigao.

Takvom častohlepnom čovjeku predstoji brzi i sramotni pad; iako se je sve do svoje smrti nad drugima uzdizao, doživjet će strahoviti svršetak.

Svi oni, koje je on prezirao, nogama će gaziti ostatke njegove.

Nije svako ponizivanje krepost. Više puta je samo pretvaranje, kojim se u ništetnoj stvari licemjerno ponize, a u svojoj nutrini se uzdižu nad sve ostale.

Zašto se ponosiš, ti, koji danas živiš, a sutra tvoje tijelo već crvi rastaču, i u grobu te izjedaju?

Nitko nije na tebe ni pomišljao prije tvoga dola-

ska na ovaj svijet, a čim umreš svi će te zaboraviti, kao da te nikada nije ni bilo.

Preobrati svoju ispraznost u poniznost, ako želiš da budeš gdje sam ja, i gdje me blaženom nazivaju svi naraštaji.

Nasljeduj me!

3. Poglavlje
Čednost - ukras pobožnog čovjeka

Svakako moraš među ljudima biti, pak nastoj da ih na dobro potičeš.

Stupiš li u javnost, to nastoj među ljudima čedno se kretati, jer ta krepost ti je veoma potrebita. Zato budi pripravan od mene je naučiti.

Među ljudima sam se ponašala na takav način, da nije bilo nikoga, koji je sa mnom došao u doticaj, a da ga nisam u pobožnosti podizala.

Moje riječi su bile daleko od drzovitosti, raspuštenosti i lakoumnosti.

Ništa besramnoga nije bilo opaziti u mojim kretnjama, ništa slobodnoga u mojim očima.

Iz mojih riječi svjetlio se, kao iz zrcala, oblik čistoće, slika kreposti.

Moje tijelo je bilo otisak duše, izraz blaženstva.

Nitko o meni nije zlo mislio. Viđali su me kad sam hodala, molila, jela i radila.

Tko me god gledao, bio je ushićen i hvalio je Boga.

Moja prekrasna ljepota bila je sama čistoća i nedužnost.

Zato ne izgovaraj ni ti lakoumnih riječi, jer su bodež u duši.

Čuvaj se od izrugivanja. Što koristi smijeh ako se njime vrijeđa Bog i uništava dobar glas našeg bližnjega?

Ne bacaj svoj pogled tamo i amo, to čine luđaci, te pokazuju svoju lakoumnu ćud.

Budi ozbiljan u svom ponašanju, kao oni, koji su sa dubokim mislima zabavljeni.

Nikad se ne smij glasno, i sveta pristojnost neka odsjeva iz tvog obličja.

Zle ćeš prije popraviti sa svojim ponašanjem, nego sa riječima.

Kad govoriš, tako upriliči svije riječi da druge predobiješ na pobožnost.

Pokaži se ljubazan sa svakim, tako da budu utješeni, i da hvale Oca koji je na nebesima.

Kada opake sa svojom pojavom poboljšaš, tada budi siguran da pristojnost iz tebe proizlazi. – I ovdje me nasljeduj.

4. Poglavlje

Ustrpljivost - brana blaženstva

Mnogo protivština sam imala na svijetu, ali sam ih s velikom ustrpljivošću podnosila.

Zar nije moj život i život mog Sina bio pun križeva i nevolja? Nijesam li već iz djetinjstva bila u nevoljama i mukama?

Siromaštvo, progonstvo, preziranje, to je bio moj svagdanji kruh, što je od Boga na moj stol dolazio.

Boli, a napose smrt moga Sina, pritiskale su me, dok se nije duša od tijela odijelila. Ali ustrpljivost me nije nikad napustila.

Ni ti ne možeš bez ustrpljivosti napredovati, jer da se postigne vječni život treba mnogo trpjeti.

I ti si osuđen na trpljenje, kao i sva djeca Adamova u ovoj suznoj dolini.

Ne želi nikakvu iznimku od gorkosti ovoga života, kojeg si sa suzama započeo, kojeg sa uzdisajima sprovodiš i kojeg ćeš opet ostaviti sa suzama i smrtnim znojem.

Što očekuješ ti, koji među nevoljnim ljudima živiš, drugo, nego nevolje?

Koju plaću tražiš, kad ne trpiš ustrpljivo?

Nijednu krepost nećeš naći u kojoj se toliko

možeš vježbati, kao što je strpljivost. Uvjek ćeš naći nešto, ili u sebi ili izvan sebe, što će od tebe zahtjevati da se vježbaš u ustrpljivosti.

Ako podnosiš nevolje ovog bijednog života srcem punim nestrpljivosti, dušom punom gorkosti, to samo povećavaš svoje trpljenje.

Nije lako, sine, pripraviti Bogu i meni ugodan prizor, kao kad te vidimo u svako doba utješenog u nevoljama.

Teško tebi ako nezadovoljstvo uznemiruje tvoj duh, i neustrpljivost liši tvoju dušu tolikih dobrih djela.

Pokaži mi kojeg sveca, koji je bez ustrpljivosti u raj ušao?

Moj Sin i ja dali smo im primjer, da sve rado podnose. I oni, jer su nas nasljedovali, dospjeli su u blaženstvo nebesko.

Nećeš ništa slađeg naći na svijetu od strpljivosti, samo ako je jednom velikodušno prigrliš.

Sve će biti slatko što pretrpiš iz ljubavi prema Bogu.

Samo jednim časkom ustrpljivosti postizavamo vječno blaženstvo.

Ustrpljivost ti je potrebita, da postaneš dionikom Kristovih obećanja. -

Zato me nasljeduj!

5. Poglavlje

Blagost - jamstvo svetog života

Nikada nijesam dopustila da srdžba sa mnom zavlada. Prema svakome sam bila blaga Djevica.

Kolikogod smo neprijatelja imali u svom životu, Isus i ja, sve smo nadvladali blagošću.

Blagost se sa mnom rodila, i svi moji neprijatelji su oćutjeli moju dobrotvornost.

Nigdje nećeš čitati da sam ja igdje ikoga oštro ukorila; pa ni one koji su moga Sina sa octom napojili i na križ pribili.

Moje riječi su uvijek bile blage i moji govori ugodni.

Duh Božji je blag, i zato svakoga čini blagim.

Koliko uvreda nanose Bogu grešnici! On ipak šuti i daje im još k tome dobročinstva, da se njegovom dobrotom poprave i obrate.

Nepravedno nosiš ime kršćanina, ako mrziš svoga uvrijeditelja.

Oštra riječ podbada tvog neprijatelja još više protiv tebe, dok krotka i blaga razmekšava njegovu srdžbu.

Zašto se srdiš kad te neugodnosti snalaze? Samo još više s time trpiš. Moraš dakle da protivštine mirno podnosiš.

Budi umiljat prema svakome. Ako želiš imati mir, ne govori s nikim pun mržnje.

Nikad se ne pokazuj namrgođen, da ne misle ljudi na tvoju odvratnost prema trpljenju, koje ti Bog šalje za tvoje dobro.

Ne daj nikad u svom srcu mjesta srdžbi i mržnji.

Kad planeš, ne dopusti da tvoje neraspoloženje ponizi bilo koga.

Miran čovjek je sam sebi na utjehu, a drugima na korist.

Ništa ne čini dušu tako mirnom, kao blagost i miroljubivost.

Nepravda je pašnjak blagosti; gorkosti joj služe za hranu i probavu.

Od svih kreposti najviše blagost čini kršćanina sličnim Bogu.

Tvrdoglav, neotesan i svadljiv čovjek poremeti mir, kao nevrijeme vodu.

Blagost zadovoljuje sve; ona i razdor sjedinjuje.

Blagi čovjek u miru je sa svojim bližnjim, posjeduje Božje prijateljstvo i prijestolje u nebu. - Dakle slijedi me!

6. Poglavlje
Čistoća - Gojiteljica svetosti

Ja sam Kraljica čistoće. Taj naslov mnogo je doprinio mojoj slavi.

Ja ne bih bila uzdignuta na dostojanstvo majke Sina Božjega, da nisam posjedovala izvanrednu čistoću i djevičanstvo.

Da sam morala izgubiti čistoću i djevičanstvo, zato što sam imala postati Majkom Božjom, odrekla bi se bila te velike časti, samo da sačuvam djevičanstvo.

Ti znaš kako čist je bio Josip, moj zaručnik, i zato sam njega izabrala, a ne drugog.

Varaš se, dakle, ako misliš, da mi se možeš dopasti, a da ne čuvaš ukras nedužnosti na tijelu i duši.

Odstrani iz svog srca zle misli, kao što bi činio s iskrama na odjeći da ne izgori.

Tko iz svog srca, radi ljubavi prema Bogu, ne odstrani odmah zle misli, taj se igra sa zmijom i škorpijonom u svojim njedrima.

Prosudi jednom pravo, je li vrijedno da tvoja duša, poradi jednog časovitog neurednog uživanja, vječno u paklu trpi strašne muke?

Kada u tvojim mislima izbjegavaš neurednost

kako treba, tada češ zato u nebu zaista zadobiti plaću.

Odvrati dakle svoj pogled od svega što može tvojoj čistoći naškoditi, i ne udostoj se išta govoriti, čime bi se drugi sablaznili.

Nečedno oko i besraman jezik odaju dušu, koja je zagrezla u blato.

Uzdržljivost u jelu i pilu, kao i izbjegavanje lijenosti, najbolja su sredstva za očuvanje čistoće.

Izbjegavaj u tom pogledu prigode i pogibli. Budi u svako doba bogobojazan u svom srcu, te se tako nećeš okaljati nečistoćom.

Najbolje prijateljice nevinosti jesu: uzdržljivost i umjerenost. Bez tih budnih kreposti, pogriješi čovjek vrlo lako.

O kad bi ti znao, sinko, što znači biti sličan anđelima, sigurno ti čistoća ne bi bila na teret!

O da bi mogao predočiti nagradu djevičanstva! Što sve ne bi učinio i trudio se da je u potpunosti sačuvaš!

Ipak se ne pouzdaj previše u svoju jakost, jer i veliki su sveci duboko pali.

Ustraj u molitvi i budi ponizan, jer ćeš se samo tako u čistoći uzdržati.

Čuvaj se, da ni najmanje u tom ne popustiš, jer u toj stvari nema ništa, što bi bila malenkost.

U tim stvarima potrebito je da budeš oprezan, da ne izgubiš vječnu nagradu.

Slijedi me!

7. Poglavlje

Milostinja - znatno sredstvo za umnožavanje zasluga

Ljubila sam siromaštvo, i zato sam živjela sa svojim Sinom cijeli život u potpunom siromaštvu.

Milosrđe sam naslijedila od svojih svetih roditelja, koji su prema potrebnima na osobiti način bili darežljivi.

Milosrđe mi je bilo prirođeno. Uvjek sam pazila, da siromahe i u svojem siromaštvu potpomažem.

Ono što su tri mudraca sa istoka donijeli na poklon mom Sinu, to sam odmah razdijelila siromasima.

Ne prezri nikada ni jednog siromaha, jer mnogo ima svetaca koji su radije nosili prnje nego li grimiz. Nemoj misliti da Bog siromahe prezire, što im je podijelio malo zemaljskih dobara. On ih tim više ljubi, te ih je prepustio skrbi bogatih.

Ne obaziri se previše na osobu potrebnog, da li je on dobar ili je svojom vlastitom pogreškom

osiromašio, jer Bog ne gleda kome daješ milostinju, već s kakvim srcem. Iako je prosjak, komu darivaš, i zloban, ti ne gubiš zato svoju zaslugu, jer milostinju daješ samom Isusu.

O koliko ćeš biti nagrađen za jedan sami groš, za komadić kruha, što si ga podao siromašnom Lazaru.

Molitva je kod Boga moguća, dočim, na vapaj siromaha, prokletstvo stiže nemilosrdnika.

Prava ljubav k bližnjemu ne čeka da siromah za nešto moli. Čim opaziš nekoga u nevolji, odmah mu priskoči u pomoć.

Koji moli taj već ne prima badava.

O blažena ruka koja daje milostinju! Za jednu malu sitnicu, mnogo ćeš primiti od Boga.

Nećeš se u svom životu moći potužiti na oskudicu, ako drage volje i sa ljubavlju pomogneš kojeg siromaha.

Nemaš li što da daruješ, to podijeli barem koju prijaznu riječ. Ne odbijaj siromaha i ne povećavaj njegovu nevolju, jer Bog će kazniti tvoje oštre riječi.

Jesi li u stanju dati, daj. Nijesi li u stanju, pokaži barem saučešće.

Gdje manjka mogućnost, tu Bogi dobru volju nagrađuje.

Nikome ne reci: "Nemam ništa!" Ljubav k bližnjemu nema sjedište u džepu, već u srcu.

Ne davaj siromahu samo milostinju, podaj mu odmah i koju dobru riječ. Tješi ga u njegovoj nevolji, da tako njegovo tijelo i duša prime utjehu.

Slijedi me!

8. Poglavlje

Samoća - izvrsni oslon pobožnosti

Nitko ne čuva svoju dušu kako treba, ako se ne zna češće od svjetske buke povući.

Samoća je izvrsno sredstvo, u kojoj Bog duši govori i duh Božji se sjedinjuje s njom.

Nigdje nijesam takovu slast oćutjela, kao u samoći.

Imala sam tri godine, kad su me roditelji iz svijeta poveli u hram, gdje sam povučeno živjela u tišini moje sobice.

Moj duh je bio uvijek kod Boga, naročito kad sam se nalazila u samoći, daleko od ljudi.

U samoći sam bila kad me je Anđeo pozdravio, i kad postadoh Majkom Božjom.

Sinko, da samo jedan put osjetiš utjehu samoće, ne bi tako često tražio društvo ljudi.

Kad bi u samoći jednom o nebeskim stvarima

razmišljao, ne bi tako rado išao naokolo po ulicama.

Koliko se nepotrebnih riječi govori, koliko nekorisnih, dapače, štetnih ogovaranja i neurednih stvari se čini u društvu drugih!

Koliko puta u takvim slučajevima vide drugi tvoje pogreške, i tako gubiš svoj dobar glas, kojeg si imao, dok si još u skrovitom živio.

Koliko puta nešto izlaneš, što ti je kasnije žao, i kako često napunjaš svoju dušu sa ništetnim stvarima, koje ti mnogo muke zadaju, dok ih opet iščupaš.

Ništa te od toga u samoći neće smetati, ako se samo nastojiš sabrati.

Glas Božji se ne čuje u svjetskoj halabuci, i šum svijeta ne dopušta duši da se napuni nebeskim dobrima.

Povučeš li se poslije dovršenih poslova u sebe, mnogo ćeš jasnije uvidjeti sve ono u čemu si se prije varao.

O koliko puta bi zidine svoje ćelije blagoslivljao, koje su te sačuvale od pogibelji svijeta, kad bi ljubio svetu samoću.

Zato se nauči povući od svijeta i ljudi, te ozbiljno promišljaj o napretku svoje duše.

Kad si se povukao od buke svjetske, dosta ćeš vremena naći da sa samim sobom razgovaraš.

Tada ćeš biti sa svojim težnjama na čistu, kad si najprije u svojoj sobi o njima s Bogom raspravljao.

Ne možeš li uvijek biti povučen, to se što više druži sa dobrim i pobožnim dušama. I to je jedna vrst samoće, jer takvih duša ima malo, i duh nije rastresen stvarima koje ga se ne tiču.

Ne budi prijatelj s onim ljudima koji su bezbožni i ne žive po Božjim Zapovjedima.

Slijedi me !

9. Poglavlje

Dobra nakana - za naša djela izvrsno oružje

Nakana je, sinko, obličje duše.

Kakova li je nakana, takova ti je duša u Božjim očima.

Proizlaze li tvoja djela iz dobre nakane, to se pokazuje obličje tvoje duše lijepo; proizlaze li iz zle nakane, to će izgledati i obličje ružno i vrijedno prezira.

Nakana je dobra, ako se nešto čini obzirom na Boga; zla, ako se čini iz ispraznosti ili vremenite koristi.

Sve što sam radila, mislila ili govorila, sve sam

upravljala na slavu Božju, i zato sam puna zasluga došla u nebo.

Od prvog časka mojeg života, sve sam prinosila Bogu, tako da je počasti primao kroz cijeli moj život.

Zašto se toliko brineš za dobitkom zemaljskih stvari, a za neprolazne, nebeske, toliko si nemaran?

Tamo ćeš uživati sve dobro, što si ga ovdje na zemlji učinio, jer će svako dobro djelo primiti svoju nagradu.

Ako samo na dopadnost ljudi i na njihovu ispraznu hvalu gledaš, gubiš sve zasluge, i radiš uzalud.

Ništa nema luđeg, nego željeti ljudsku hvalu, koja za kratko vrijeme nestane ili se obrati u prezir.

Sinko, ti si za uzvišenije stvari rođen! Uzdrži se i doprinesi sve radi Boga, pa i najmanje.

Mala djela postaju velika, ako ih činiš sa dobrom nakanom.

Vječnu ćeš plaću primiti od Boga, za zasluge, pa bile one i najmanje, kao što je podignuti slamku sa zemlje, za Njegovu ljubav.

Što se poduzima sa zlom nakanom svršava zlo.

Ne možeš nikada sa dobrom nakanom zlo djelo

k svrsi privesti, ali možeš sa zlom nakanom dobro djelo uništiti.

Zato u svako doba i u svemu, imaj Boga pred očima i - Slijedi me!

10. Poglavlje

Posluh - ispunjavanje savršenstva

Sinko, ja sam od Boga postavljena za uzor u poslušnosti svima onima koji me ljube.

Nije u meni bilo vlastite volje, stoga sam bila sigurna i mimoišla sve pogibelji, jer sam se zakonu i zapovjedima Božjim savršeno pokoravala.

Sin Božji bio mi je, kao svojoj Majci, u svemu podložan, ali sam i ja sa svoje strane u svemu ispunila Njegovu volju, koju mi je Njegova Providnost odredila.

Bila sam poslušna svojim roditeljima, svojem djevičanskom zaručniku, s kojim sam bez opiranja i bez mrmljanja pošla u Betlehem, u Egipat i u Nazaret.

Nema većeg sredstva, da se ukroti oholost, od poniznog i brzog posluha.

Oholi slijedi samo svoju volju; ponizni, naprotiv, napušta u svemu svoju volju.

Ne izbjegavaj naredbe svojih pretpostavljenih ni u najmanjoj stvari, jer znaš da Bog preko njih govori.

Ne istražuj, sinko, zašto je ovo ili ono baš tebi, a ne drugome, naređeno; znaj, da se tu kuša tvoj posluh, a ne drugoga.

Ne gledaj poteškoće što proizlaze iz zapovijedi, već misli na zasluge, koje duša pripravlja u savršenom posluhu.

Tužiti se, izgovarati se, izbjegavati vršenje zapovijedi odaje opaku narav koja bi htjela sama po svojim vlastitim željama upravljati.

Nemoj govoriti: moji pretpostavljeni su ljudi kao i ja, i oni imaju svojih pogrešaka. To te ne opravdava, jer ti oni zapovjedaju u ime Božje.

Zar nije istina da ti samo zato paziš na pogreške svojih poglavara, jer ti ne povlađuju ono što bi ti želio? Da ti po tvojoj neurednoj dopadnosti želju ispune, sigurno bi ti njihove oštre i kadgod osorne zapovijedi ispričao, i još k tome pohvalio.

Oni, kao i ti, naći ćete svog suca, ali oštrije će se tebi suditi ako njihove zapovijedi ne slušaš.

Ako slušaš na silu i preko volje sličiš Simonu, koji je križ moga Sina samo prisilno i protiv svoje volje nosio.

Ako se naučiš brzo i veselo poslušati, u tom ćeš

izvanrednu slast okusiti i danu suda velikim ufanjem u susret poći.

Tko svoje pretpostavljene u svemu sluša, taj neće pogriješiti.

Pokaži se da spremnije slušaš u stvarima koje su protivne tvojoj naravi, nego u onima koje su ti po volji. Na taj način postići ćeš mrtvenje svog srca i pokazati veliku ljubav prema križevima.

Ako hoćeš biti savršeno poslušan, ne čini samo ono što Bog izričito naređuje, nego i ono što mu se dopada.

O kako je oduran grijeh neposluha! On je zbacio s neba anđele, a ljude istjerao iz zemaljskog raja.

Ima li što više od poslušnosti? U zaslugama je najplodnija, drži čovjeka blizu Boga, i na sigurnom je putu u nebo.

Sinko, ljubi ovu krepost više od svega blaga ovoga svijeta, jer ti pripravlja bogatstvo vječnog života.

Slijedi me!

11. Poglavlje

Dobra molitva - upravljač znatne kreposti

Najveće radosti našla sam u molitvi.

Ona je bila zabava mog života. Nijesam je ni u jednom momentu zapustila, već sam se u svako doba vježbala u molitvi.

Molila sam kao malena, molila u hramu; ukratko moliti nisam nikad prestajala.

Nijesam uvijek usnama micala, ali sam u svako doba razmatrala o tajnama Božjim.

Zato i jest sada moja molitva u nebu tako moćna, jer sam u danima mojega života molitvu uvijek ljubila, pa i u vrijeme ručnoga rada.

Kad netko moli, onda on razgovara s Bogom, a kad netko razmatra o stvarima Božjim, onda s njim govori Bog kao najbolji prijatelj.

Nije nužno da uvijek usnama moliš, ali je neophodno potrebno da u svako doba u svom srcu misliš na dobre stvari.

Gledaj oprezno na ono što kažeš Bogu, i promotri ozbiljno ono što ti On kaže.

Ne idi na molitvu bez priprave i ne započinji molitvu prije nego si odstranio iz duše sve ono što te može ometati dok budeš u razgovoru s Bogom.

Poniznost, pouzdanje, te dobar život najbolje su stepenice, da se u molitvi dignemo k Bogu.

Nedostojno je moliti se Bogu Ocu, a opako živjeti, jer kakav si u nutrini, tako će ti biti i molitva uslišana.

Kad Boga moliš za nešto, prepusti se Njegovoj volji i ne traži drugo da ti dâ, već samo ono što je za spas tvoje duše. Ono što ti je dozvoljeno tražiti, što smiješ željeti.

Ne govori nikada: redovnici i redovnice mogu moliti, i dok rade, ali čovjek u svijetu, opterećen poslovima, ne može moliti dok je u njima zabavljen, a niti ih može ostaviti i povući se u samoću na molitvu.

Tko ne moli ne prima. Pošto su ti uvijek potrebite milosti, zato moraš bez prestanka i moliti.

Kada u svemu što radiš imaš dobru nakanu, kada vazda imaš Boga pred očima, obavljaš dobru molitvu.

Pobožni i pobudni razgovori već su hvala Bogu i vrlo dobra molitva.

Sve molitve su Bogu mrske, ako čustvo molitelja nije kod Njega.

Rastrešena molitva beskorisna je, i ne mili se Bogu.

Zato, radije, propusti sve, nego molitvu; ona će ti biti od velike koristi.

Slijedi me i u tom!

12. Poglavlje

Nastojanje za izvanjskim mirom - ljekoviti prirast ljubavi

Ni s kim se nisam prepirala i svađala.

Ne samo da sam pomirila one koji su bili u svađi nego sam uviek nastojala da nitko drugog ne bi riječima vrijeđao ili se s kime posvadio.

Ljubila sam mir i s onima sam u miru živjela, koji nijesu bili ljubitelji mira.

Sa svima, koji su Boga služili, živjela sam u slozi. I s onima, koji su bili svadljivi, nijesam oštro postupala, već sam bila blaga prema njima, da ih popravim.

Radije sam se uklanjala, nego da se ljubav poremeti.

Pametan ljubi mir, luđak svađu.

Tko u sebi ne posjeduje mir traži kavgu, i prepire se za najmanju sitnicu.

Kako on sam nema mira, jer sa svojim strastima uvijek ratuje, tako ne da ni drugima mira, jer je nenavidan nad mirnoćom njihovog srca.

Izbjegavaj svako mjesto gdje ne stanuje mir, i ljude koji posjeduju duh razdora.

Živi sa svima u miru; ne licemjerno, već u svetoj ljubavi.

Izbjegavaj huškače, jer su oni vražji poslanici, te samo razdor i mržnju siju.

Oni, koji druge pred tobom kleveću, znadu isto tako govoriti zlo o tebi pred drugima.

Sinko, budi uvjeren da kao što nemaju ljubavi prema drugima, tako isto neće je imati ni prema tebi.

Oni bi htjeli samo čuti što ti misliš o drugima, da onda odmah izbrbljaju, i ti radi njih dolaziš u nepriliku.

Vidjet ćeš, kako ćeš se smutiti, ako svim njihovim laskanjima vjeruješ; nedvojbeno izgubit ćeš svoj mir, kad od svojih susjeda želiš saznati novosti, koje te se ne tiču.

Mir s pravednima najveći je mir srca, jer se oni međusobno u kreposti podižu; složiti se naprotiv s bezbožnima prava je nesreća, jer se isti međusobno uništuju.

Povezuju se u svetom miru međusobno svi, koji Bogu vjerno služe i teže za pravom pobožnošću.

Nevina duša i pobožno srce ne znaju što je svađa i kavga.

Naduti i oholi, naprotiv, rado se svađaju i brzo postaju neprijatelji oni koji ljube zemaljsko.

Ne prepiri se s višima od sebe, da te ne bi osramotili; ne rječkaj se s nižima, jer će ti donijeti prezir.

Nastoj zavađene pomiriti, kako je činio sv. Norbert. Ako neće da te poslušaju, idi od njih, jer je bolje da si sam, nego s onima, koji se svađaju.

Možda si čitao što je Eremodus, Premonstrates i biskup iz Raceburga učinio: on nije prestao propovijedati, dok nije dva neprijatelja međusobno pomirio.

Pa i o tom si čuo možda već pričati, da je Gertruda iz Tiringije, redovnica iz reda meni posvećenog, pripitomila jednog divljeg lava, da tim primjerom neke zavađene pomiri.

Od svih stvari najprije uredi svoja nagnuća, tada možeš i kod drugih poraditi za mir i pomirenje.

Radije žrtvuj nešto od svoga, nego da dođeš u zavadu s tvojim bližnjim. Radije se skloni, nego da u društvu zametneš svađu. Popusti od svojih mijenja i odobri mišljenje drugih, ako predviđaš da se tim ne krši slava Božja. Nastoj ovaj zakon ljubavi ispuniti i ti ćeš dokučiti u nebu onoga koji je Bog mira.

Slijedi me!

13. Poglavlje

Iskrenost - izvanredno sredstvo da osladimo život

Sinko, prezri varavost i dvoličnost, i prisvoji svetu iskrenost.

Nikad nijesam prema ljudima imala dvolično srce, nego sam imala samo jedno jedino i to je bilo puno ljubavi i iskrenosti.

Nitko se nije usudio sumnjati u moje riječi, jer su znali da sam govorila ono što sam mislila.

Pa jer sam bila Majka Isusova, koji je sam Istina, progonila sam neiskrenost.

Kako sam u svako doba hvalila dobro, tako sam jednako protuslovila zlim djelima.

Budi iskren sa svojim bratom, i ne varaj ga.

Ne budi kao svijet, koji obično i bez prestanka traži da koga nadmudri.

Najviše se viđa u svijetu ljude koji stoje na varavim nogama.

Nazivlju se vjernim prijateljem i najponiznijim slugom, a većinom lažu, i traže da druge prevare i da im naškode.

Časti ovoga svijeta varava su stupica, kojom čovjek hoće, na okrutan način, sebi pribaviti hvalu.

Na isti način, kao što se ribe s udicom i ptice sa zviždanjem love, tako isto nerazumni i lakovjerni sa varkom.

Sve što govoriš mora se slagati s tvojim srcem; zato u svojoj jednostavnosti srca razgovaraj s bližnjim.

Što ti koristi ako si u vanjštini poput goluba, a u srcu sličan zmiji.

Srce i usta moraju se uvijek slagati. Pa i tvoje sažaljenje, spram drugima u njihovoj nevolji, nek ne bude licemjerno.

Želiš li svom bližnjemu što dobro, to mu želi od sveg srca, jer samo tako ispunjavaš zakon ljubavi.

Zato mora da je mudrost sjedinjena iskrenošću, da se ne izrodi u kakvu preveliku povjerljivost, koja ima u svojoj pratnji prezir, i donosi pomanjkanje ozbiljnosti.

Nije nužno da svakom čovjeku tajnu svoga srca otkriješ; to bi bila velika ludost i prouzročila bi veliku štetu, ali sa svima možeš biti iskren.

Što se ne smije reći, to prešuti, ali što držiš shodnim, to otkrij i reci po istini.

Kako Bog mrzi licemjerce, koji su iznutra jedno a izvana drugo, tako isto su mu ogavni laskavci, koji jedno u srcu misle, a drugo ustima izgovaraju.

Moji službenici daleko su od svake dvoličnosti.

Neka se ni jedan ne smatra mojim ljubimcem, koji nije iskren sa svima.

Bolje je da te poradi jednostavnosti srca ismjehivaju, nego da te hvale radi domišljatosti koja je od ovoga svijeta.

Prava prostodušnost srca jest miroljubiva i ne prouzročuje nikada razdor; svadljiva usta, naprotiv, prouzroče veliko nezadovoljstvo.

Jednostavan i pravedan čovjek uviek je mio.

Prevrtljiv, naprotiv, neće se dugo održati; naskoro će sam u jamu pasti i bit će svima mrzak.

Zato neka bude daleko od tebe svaka varka i neprestano se vježbaj u kršćanskoj iskrenosti.

Slijedi me!

14. Poglavlje

Siromaštvo duhom - izvanredno pomagalo za dušu

Sinko, da sam posjedovala sve blago svijeta, nikada se ne bi dala zavesti, da privežem svoje srce u za nj.

Siromaštvo je bilo mojoj duši najveća utjeha i u mojoj skromnoj kolibi našla sam više mira nego da sam imala najraskošniju kraljevsku palaču.

Istina, ja sam bila od kraljevske obitelji Davidove, koja je tokom vremena sasvim osiromašila.

Darove triju kraljeva razdjelila sam među siromahe.

Meni se više sviđao siromašan život, nego život u izobilju.

Promotri moju kućicu u Loretu i opazit ćeš kako sam bila daleko od svih svjetskih raskoši.

Moja je duša tražila samo vječno bogatsvo, a za zemaljsko nije se brinula.

Tko je siromašan duhom, zadovljava se posjedovanjem Boga, i u Njegovoj ljubavi nalazi svoje bogatstvo.

Onaj, koji traži da postane bogat i hlepi za zemaljskim dobrima, zasljepljen je, i nema u njemu ćudoređa.

Onaj koji želi sakupiti mnogo svjetskih dobara, najmanje misli na Boga i spas svoje duše.

Lakoumnost oduzima potpuno ljudima pamet. To je teška muka za dušu; oduzimlje joj svako raspoloženje za dobro i prigušuje glas Božji.

Nikada se nećeš osjećati slobodnijim u službi Božjoj, kao onda kada si siromašan duhom.

Što ti koristi zlato i srebro, kad ti prouzroči toliko bezkonačnih briga, i konačno ti nebo oduzimlje?

Narav je sa malim zadovoljna. Zašto toliko hlepiš za dragocjenim i suvišnim stvarima, kad ti je dostatno i ono što je nužno?

Malo je onih koji svoje srce ne privezuju za bogatstvo, ali je mnogo takvih koji radi zloupotrebe svojih dobara propadaju u vječnim mukama.

Sve što od Boga imaš, upotrebi u dobru svrhu, jer ćeš morati račun položiti i za najzadnji novčić, kako si ga upotrebio.

Mora da ti bude svejedno da li si bogat ili siromah, jer nećeš ništa sobom ponijeti, nego samo ono što si u životu činio, bilo dobro ili zlo.

Sv. Norbert je svoje samostane nazivao kućom siromaštva, jer u njima se ne nalazi bogatstvo, već samo vježbanje u pobožnosti.

Postojanje u kreposti pravo je bogatstvo, jer samo ona drži dušu u pobožnosti.

Mirna narav i čista savjest neprocjenjivo su blago za vječnost. Ako je želiš postići, ostani u siromaštvu duhom - i

Slijedi me!

15. Poglavlje

Upotreba milosti Božjih - sigurno sredstvo našeg spasenja

Sve milosti, koje mi je Bog udijelio, s radošću sam ih primila, dobro ih upotrijebila i namijenila za spas svoje duše.

Anđeo me je pozdravio "milosti puna", i zaista, živjeti po tim milostima, bila je moja jedina misao.

Cijelo Presveto Trojstvo ukrasilo me je bezbrojnim milostima, smatrajući me Otac svojom Kćerkom, Sin svojom Majkom, Duh Sveti svojom Zaručnicom.

Nikada se nijesam opirala kojem božanskom nadahnuću, već sam uvijek činila ono na što me milost potakla.

Radi vjernog sudjelovanja s milostima, uvijek sam sve veće milosti primala, i tako sam rasla u zaslugama, od časa svog bezgriješnog Začeća, sve do svoje blažene smrti.

Sinko, nikada ti neće nestajati milosti, samo možda ti na njih nećeš uvijek odgovarati.

Spomeni mi samo jedan tren, da Bog nije tvom srcu govorio, pa i onda, kad si se milostima opirao.

Kad čitaš duhovne knjige, kad se zadubiš u

razmatranje, kad prisustvuješ propovjedi, kad slušaš sv. misu, kad moliš, kad gledaš stvorenja, reci mi, koliko li dobivaš tu milost?

Zaista, ako budeš proklet, nećeš moći za to Boga kriviti, nego svoju zlu volju, koja se je protivila milostima. Pače, i unutarnje, nadnaravne milosti, upotrebljavaš kao vanjske i naravne.

Imaš pet sjetila i dopuštaš im ono što nije dozvoljeno; imaš zdravlje i uništuješ ga neurednim životom, imaš lijepi stas i oholiš se njime, imaš jakosti i sposobnosti i sve rasipaš u bezvrijednost, imaš vremena i trošiš ga u besposlici, posjeduješ imanje i trošiš ga u razvratnosti.

Istina, nazivaš me Majkom Božje milosti, ali malo nastojiš, da se milostima okoristiš.

Onaj ne zaslužuje milost koji ne sluša njihov poziv.

Strahoviti strah će te na smrtnoj postelji obuzeti radi slabo upotrebljenih milosti; drhtat ćeš na sudu, kad ti se predoči broj istih, koje si drzovito prezreo.

Koliki bi se bili obratili, da su primili milosti, što si ih ti imao.

Upotrebi u buduće bolje milosti, da ne bi doživio strahoviti svršetak.

S jednim jedinim stupanjem Božanske milosti

možeš nadvladati cijelo kraljevstvo sotone.

Pošto ne znaš, od koje milosti ovisi tvoj vječni spas, vodi računa o svima, da baš one potrebite ne izgubiš.

Milost Božja velika je obrana duše, kad je napastovana; bude li s milostima napast nadvladana, slijedi pobjedu sigurna slava.

Ako me budeš zazivao, i pokažeš se vrijednim podjeljenih ti milosti, neću prestati moliti za tebe kod svog božanskog Sina.

Slijedi me!

16. Poglavlje

Odvratnost od grijeha - moćno poticalo k dobru

Čista ostadoh od grijeha i nijedna ljaga nije me zamrljala, jer po milosti Božjoj ostadoh čista od istočnog grijeha.

Nije se dolikovalo da na meni bude i najmanja pogreška, jer me Bog učinio stanom milosti.

Znala sam što znači uvrijediti predobrog Boga, s toga sam samo ono radila što je bilo pravo i sveto Njegovim očima.

Možda ti nije poznato zašto se zovem Utočište grešnika; misliš zato što uvijek za njih molim, da se ne izgube, ako i ne misle da se obrate?

Varaš se sinko, jer ne zalažem svoje molitve za one koji izbjegavaju pravo obraćenje.

Neće svima koji govore: *Gospodo, Gospodo,* biti udijeljena moja milost, nego samo onome koji ima pravu volju da čini pokoru.

Zato napose molim da moji štićenici izbjegavaju grijeh, da u nj ne upadnu.

Spoznati grijeh, kao veliko zlo, prvi je korak da ga se zamrzi, što bi morao svaki čovjek dobro znati.

Tko bi vjerovao da se čovjek može usuditi Boga vrijeđati i grijesima ga prezirati?

Kad bi se moglo Boga uništiti, grijeh bi Ga uništio, jer je, kao najveće zlo, Njemu, kao najvećem Dobru, protivan.

Promotri rane i smrt moga Sina, i strahote grijeha bit će ti u nekom smislu očite.

Što ti drugo preostaje, iza smrtnog grijeha, nego mrtva duša, nečista savjest i beskonačne paklene muke, ako u istom umreš.

Treba da izbjegavaš i najmanje grijehe, jer te neopaženo vode do teških.

Koliko bi ih manje gorilo u paklu, da su se bolje čuvali lakoga grijeha!

Više moraš bježati i od najmanjeg svojevoljnog grijeha, nego li od zmijinog otrova.

Budeš li napastovan, to promisli, kako je veliko zlo grijeh i što isti za sobom vuče, i stalno moli Boga za Njegovu zaštitu.

Približava li ti se, sinko, koja napast, uteci se odmah pod moje okrilje.

Ja sam spremna pomoći ti i pomoć Božju ti priskrbiti, da tvoja duša ne pretrpi nikakvu štetu i ne padne u zamku grijeha.

Izbjegavaj svakoga koji te želi zavesti na grijeh, jer taj je tvoj najljući neprijatelj.

Odluči se radije umrijeti, nego tvog dobrog Boga, pa i u najmanjoj stvari, htjeti uvrijediti.

Slijedi me!

17. Poglavlje
Vjera - najjača utvrda ljudi

Štogod sam radila, sve se temeljilo na vjeri, jer sam uvijek po njoj živjela.

Moja je vjera počivala u Bogu i Njegovim riječima, i nitko me nije mogao od nje odvratiti.

Nikada nisam sumnjala o vjeri. Ako pročitaš moj život, naći ćeš da me je vjera svagdje pratila; pa i pod Križem me vjera nije zapustila.

Zato sam zaslužila naziv Majka vjere, jer sam početnika vjere rodila.

Tko se čvrsto drži riječi Božje, taj ne sumnja o vjeri.

Ne pazi što ti može sinuti u glavu protiv vjere; znaj, da tvoj razum ne shvaća niti malenkosti ovoga svijeta.

Razum, što se tiče vjere, mora pristati na riječ Božju.

Mnoge je istraživanje u vjerskim pitanjima zavelo u bludnju i odalečilo ih od vjerskih istina.

Nijesi lakouman, ako nešto vjeruješ, što ne shvaćaš, jer i u naravnim stvarima mnogo toga ne razumiješ, pa, ipak, riječi drugih držiš za istinite.

Božansko i nebesko premašuje ljudski razum. Tajne Božje ne bi bile tako visoke, kada bi ih ljudski razum mogao shvatiti. Nije li tako?

Ponizno srce ne razlaže o tajnama svete vjere, već jednostavno vjeruje.

Kao što se Boga ne može prevariti, jer je sveznajući; tako ni istine, koje nam On očituje, ne mogu nikoga prevariti, jer su neizmjerno istinite.

Ne druži se s onim, koji sumnja ili krivo govori o vjeri.

Izbjegavaj krive naučitelje, jer oni su djeca sotone i zao duh govori iz njih.

Oni su podanici i robovi svojih strasti, i svojim lukavstvom zavode slabe u vjeri.

Drži se dobro u vjeri, kao sv. Norbert, u kojem je ta krepost na osobit način bila jaka, kojom je sve protivštine nadvladao i krivovjerstva uništio.

Budeš li jak u vjeri, ništa ti neće škoditi; želiš li se oduprijeti đavlu, naći ćeš glavni oslon u vjeri.

Poniznost duše, koja iskreno vjeruje, brzo natjera đavla u bijeg, i pobožno, jednostavno srce, svladava zasjede.

Ne raspravljaj sa napasnikom, ako te napastuje u vjeri, već se čvrsto drži riječi Božje, želiš li da ne padneš.

Jedan jedini članak vjere, u kojeg se tvrdo vjeruje, dovoljan je da se i najveći griješnik obrati, i da pravednik ustraje u pobožnosti.

Tko vjeruje u Božju prisutnost, neće ništa počiniti što bi Njegovo oko vrijeđalo.

Tko drži da je Bog neizmjerno pravedan, mora izbjegavati i najmanji grijeh.

Tko vjeruje u Božje milosrđe i dobrotu, taj neće zdvajati, kao i onaj, koji vjeruje da Bog sve zna, neće nikada zlo misliti.

Gdjegod vidiš da se čini zlo, budi siguran da tu nedostaje prave vjere.

Zato moli da se tvoja vjera ne umanji. I kad u

nevoljama uzdišeš, nastoj da ne budeš malovjeran, da ne strepiš, nego tvrdo vjeruj, da pobjediš. Slijedi me!

18. Poglavlje

Pouzdanje - slatka okrepa u nevoljama

Kao što se nisam nikada od vjere udaljila, tako nisam ni u ufanju popustila.

Veći dio mojega života provela sam u uzdisajima i suzama, i moji dani bili su puni žalosti i gorčine.

Istina, iskusila sam veliku radost u životu Sina, ali, zbog Njegove teške muke, bila sam veoma potištena.

Gledala sam ga uvijek u Njegovim mukama i bolima, i konačno vidjeh svog ljubljenog Sina gdje se zapušten bori sa smrću i umire.

Ali me ufanje nije ni za čas ostavilo, da će to sve jednom svršiti, da će uskrsnuti, da ćemo se zajedno naći u vječnoj slavi.

Ufanje je uvijek podržavalo moju dušu, i usred najvećih nevolja, ispunjaše je najvećom slašću.

Tko se u Boga ne ufa, jadan je i klone poput cvijeta na sunčanoj žegi.

Tko se, naprotiv, ufa u dobroga Boga, da će sve krenuti na bolje, taj će i bez tuđe utjehe biti utješen.

Kršćanin se nada da će od Boga primiti sva dobra poslije ovog života, stoga u ovom životu trpi svaku nesreću i nevolju.

Bog je vjeran u svojim obećanjima, i daje nam u nebu više nego možemo očekivati.

Sve nevolje skupa ne mogu te uznemiriti, ako se ufaš u nebesku radost, do koje možeš doći jedino putem trpljenja.

Sigurno si iskusio, kako je ludo pouzdati se u čovjeka, jer, ili ne ispuni ono što je obećao, ili obećanje zaboravi.

I ako si mnogo sagriješio, isto se ufaj, jer je Bog milosrdan, samo ako se tvoje ufanje temelji na pravoj pokori.

Tko se ne misli pokajati i popraviti, neka se ne ufa, jer je nagrada obećana pokajanju, a tvrdokornosti pripravljena kazna.

Dok se uzdržiš na ufanju u vječnost, ne može te nijedna nevolja ovoga svijeta slomiti.

Kada si potišten, svrni svoj pogled na nebo, i pomisli: tamo je konac mojih nevolja.

Bolest, siromaštvo, prezir i zapuštenost od strane ljudi, pa i sama smrt, promijeni se u radost, ako se ufaš u vječnu nagradu.

Zato se, sinko, ufaj u Gospodina i čini dobro, pa ćeš naći najslađi mir.

Slijedi me!

19. Poglavlje

Zauzdavati jezik - nužno sredstvo mira i zadovoljstva

Kod čitanja sv. Evanđelja sigurno ćeš se čuditi mojoj šutnji.

Naći ćeš malo riječi koje sam izgovorila, ali te bijahu na mjestu i promišljene.

Govorila sam s Anđelom u svojoj sobici, sa svojim Sinom u hramu, s Elizabetom u njezinoj kući, u Kani Galilejskoj u blagovaonici.

Svoj jezik sam držala na oprezu, da ne bi ni u najmanjem uvrijedila Boga ili bližnjega.

Čini i ti tako, ako želiš uživati potpuni mir u svojoj nutrini.

Što te do sada više uzrujavalo od tvog jezika?

Promisliš li, čim se ujutro probudiš, na ono što si jučer tako neoprezno izbrbljao?

Promotri o kome, što i pred kim govoriš. Prosudi sve riječi i što može iz njih, za tebe, slijediti.

Tko je pametan ne govori sve što mu na pamet dođe, nego samo ono što je korisno.

Što manje govoriš, to će te ljudi smatrati mudrijim.

Ne nauči se na šale, da se ne bi šalio sa ozbiljnim i svetim stvarima, te od svega toga ne bi imao nikakve koristi.

Izgovorena riječ ne može se više opozvati, kao što se ne može zaustaviti već bačeni kamen.

Čim se ispričaš, da ono što si rekao nije bilo tako mišljeno, rado se to uzme na račun nerazboritosti i brbljavosti.

Ako ti je povjerena tajna, nemoj je odati; znaš da to rade izdajice, i vidiš zlo koje počinjaš, ako si uzrokom nesloge.

U stvarima koje ne razumiješ, budi oprezan u govoru, jer će te držati za luđaka i neznalicu.

Besramne i nečedne riječi ne smiju nikada preći preko tvojih usta, jer one odaju pokvareno srce.

Ne otkrivaj pogreške svoga bližnjega. Ako ih opaziš šuti, ili ga ispričaj, ako drugi o njima govori.

Što se tebe tiču pogreške tvoga bližnjega, da ih svakome otkrivaš?

Tebi se ne dopada, ako drugi tvoje pogreške otkriva. Zašto dakle ti govoriš o pogreškama svoga brata, koje te se ne tiču?

Ako ljubiš muk, bit ćeš zadovoljniji, nego da si govorio.

Često se jednom riječi oduzme dobar glas bližnjega, pa se ne može više popraviti ni sa najduljim govorima.

Dobro prosuđivanje neka bude učiteljica tvoga jezika; ljubav i strah Božji, neka prate tvoje riječi!

Slijedi me!

20. Poglavlje

Ljubav prema bližnjemu - izvanredna spoznaja pobožnog čovjeka

Čovjek bez ljubavi je svijetiljka bez svijetla. Svijet bez ljubavi sličan je špilji razbojničkoj, punoj mržnje.

Moje srce je sve ljude ljubilo i uvijek sam im se pokazala Majkom.

Velika je bila moja bol, kad sam gledala Judu i na križu nepokajanog razbojnika.

Neopisive boli su me obuzimale, jer vidjeh da propadaju tolike duše.

Koliko puta sam gorko plakala, zbog onih koji se neće okoristiti zaslugama mog Sina!

Kad sam vidjela koga u nevolji, odmah sam mu pomogla svojom ljubavlju. Ako mu nisam mogla nešto dati, tješila sam ga riječima i pokazala mu dobro srce.

Uzalud misliš da ljubiš Boga ako ti nije stalo do bližnjega.

Kako možeš ljubiti Boga, koga ne vidiš, kad ne trpiš onoga, koga imaš pred očima?

Tvoja ljubav mora sve podjednako obuhvatiti, jer bogati kao i siromašni, prijatelj i neprijatelj, slika je i prilika Božja.

Ljepota, bogatstvo, moć i odjeća, nisu razlozi za pravu ljubav. Sve je to ludo utvaranje.

Bez svega toga je bližnji slika Božja, pa bio on još nevoljniji i potrebniji.

Ako nekoga ljubiš radi njegovih vanjskih i nutarnjih sposobnosti, a ne zato što je on slika Božja, tada u tebi nema svete ljubavi.

Ljubiš li nekoga, jer je njegova narav slična tvojoj, to je samoljublje, koje često puta može biti opako.

Ljubiš li nekoga, jer ti je koristan, tad je to koristoljublje.

Ne temelji svoju ljubav na prolaznim stvarima, jer, inače, neće biti trajna. Prava ljubav ne pozna kraja, jer ona je trajna.

Nije teško bližnjega ljubiti, dok je u časti i obilju, jer se u tome nalazi svoja osobna korist. Pomoći, naprotiv, bližnjega u nevolji, čini velike zasluge u očima Božjim.

Drži uvijek na pameti ovo pravilo: što želiš da se tebi učini, čini i ti drugima; što ne želiš da se tebi učini, ne čini ni ti drugima.

Od svih stvari najviše cijeni dušu, i moli ustrajno za njihov spas; jer to je najveća ljubav.

Ne veseli se ako tvom bratu ide zlo; i ne uživaj u njegovoj nesreći; premda je on tvoj neprijatelj.

Želiš li ispuniti zakon ljubavi, ljubi i neprijatelje.

Kršćanin nema neprijatelja, niti je on neprijateljski raspoložen. Učini li mu tko zlo, smatra ga svojim prijateljem, jer mu daje prigode da nešto pretrpi i oprosti za ljubav Božju.

Promotri sv. Norberta, kako on kao nadbiskup putovaše bosih nogu u Magdeburg, i stražara na vratima grada, koji ga guraše natrag, bratom nazivaše i naplatio ga s jednim cjelovom.

Ti bi želio da ti se odmah oproste sve uvrede koje si drugima nanio, a zašto ti ne zaboravljaš, što su te drugi uvrijedili?

Dobrom prijatelju opraštaš lako, a nećeš o oproštenju ništa da znaš, ako ti nije mio onaj koji te je uvrijedio. Dok ovako pristrano radiš, znaj da ne posjeduješ savršenu ljubav.

Osobito pazi na one, koji su tvojoj brizi povjereni, jer radi njih će te Bog na sudu strože ispitivati.

Ljubi ih svetom ljubavi, ako nećeš da budeš kao poganin.

Kako će biti velika tvoja nagrada, ako uzmogneš, na času svoje smrti, reći s jednim mojim štovateljem: "Gospodine, vraćam i predajem Ti one, koje si mi povjerio".

Slične je riječi upotrebio i moj Sin u molitvi Ocu, koji je ljubio svoje sve do kraja: "Koje si mi dao, sačuvao sam ih, i nitko od njih nije propao, osim sina propasti".

Slijedi me!

21. Poglavlje

Ljubav prema Bogu - uzvrat za dobivene milosti

Sinko, cijelo moje srce, izgaralo je u ljubavi prema Bogu, jer upoznah da je on bio najdostojniji moje ljubavi.

Nijesam imala ništa drugo, da Mu uzvratim na dobivenim milostima, nego da Ga ljubim nadasve.

O slatke li vatre, koja me izgarala! Koliko puta klonuh poradi te ljubavi!

Da si me vidio, kako sam svog Sina privijala na grudi, ne bi mogao zamisliti moje ljubavi.

Ni najmanje mi nije bilo stalo do ovoga svijeta, jer sam u ljubavi darovala Bogu svu svoju dušu.

Umrla sam od zanosa svete ljubavi Božje. Odijelila sam se od svijeta s neizmjernom radošću, ne okusivši gorčine koju smrt donosi.

Ništa mi nije bilo strašnije, nego pomisao da netko ne ljubi Boga.

Sinko, imade li što izvan Boga, u čijoj ljubavi bi mogao naći utjehu?

Svi stvorovi ne mogu tvoje srce zadovoljiti, stoga zaslužuju da ih ljubiš utoliko, koliko ti koriste za spas duše i za ljubav Božju.

Danas ti obećavaju uživanje, a sutra te zapuste na tvoju najveću nevolju.

Najveća je sreća Boga ljubiti. Ne čine li upravo to svi sveci u nebu?

Vjera te uči da je Bog najveće, pravo i beskonačno dobro. Stvoren si da Njega ljubiš, i varaš se kad izvan Njega još nešto drugo tražiš.

Da ljubiš Boga pravo od srca, malo bi mislio na stvari ovoga svijeta, i promjene ovoga života ne bi te uznemirile.

Tada ti neće doći na pamet da se ljudima dopadneš, već ćeš raditi ono što znaš da Bog od tebe traži.

Nikada te neće zla sklonost nadvladati, ako je u tebi prava ljubav Božja.

Gorke će postati slasti ovoga svijeta onomu, koji Boga savršeno ljubi, i neće se za ovaj svijet brinuti.

Koliko sveci bijahu izvan sebe, na samu pomisao na Boga. Iskusili su da duša samo u Bogu mir nalazi.

Imaj Boga uvjek pred očima. Boga pažljivo promatrati znači s Njim se u svetoj ljubavi zabavljati. Tko srce i misao od stvorova odvraća, naskoro će osjetiti kako u njemu raste ljubav k Stvoritelju.

Ne žalosti se govoreći: kako da Bogu zahvalim za sve, što mi je dao? Ljubi ga i sve si mu dao.

Ponavljaj često ove moje molitvice: Bože, moga srca, o Bože, moja vječna baštino, tko će mi dati da Tebe u meni i mene u Tebi nađem? Ah, da te mogu ljubiti više od svih Kerubina i Serafina! Daj mi da sav izgorim od ljubavi prema Tebi, jer ništa ne tražim nego Tebe, Bože! O najveće dobro! O Bože moga srca! O Bože, dušo moje duše? O….tebe vječno ljubiti!….vječno ljubiti!

S tim uzdasima sam živjela, u njima sam umrla i bila uzeta na nebo.

I u tom me slijedi!

Drugi dio

22. Poglavlje

Štovanje sv. euharistije - spomen sv. ljubavi

Neobično velika je bila ljubav u meni prema sv. Otajstvu, koje je moj Sin, na zadnjoj večeri, svojim učenicima, pod prilikama kruha i vina iza sebe ostavio.

Više nije mogao dati, nego što je sama sebe dao, jer je želio da kod svojih, koje je neizmjerno ljubio, ostane do konca svijeta.

Poslije smrti mog Sina, bila je moja utjeha u čestom primanju tog otajstva, iz ruku Njegovog Apostola ljubimca, koji me je na Kalvariji za svoju Majku primio.

Uvijek je moja duša bila mirna, uronjena u tom sv. Otajstvu, jer bijaše moj Sin u njemu. Dnevno sam Ga primala kao hranu, zato sam Ga primila kod svoje smrti kao poputbinu.

Oni su mi napose mili, koji ovo otajstvo ponizno i s ljubavlju časte.

Sinko, ne možeš svoju ljubav očitije Bogu iskazati, nego kad ponizno moliš pred tim Sakramentom.

Na podnožju svetih oltara, na koje silazi i gdje se nalazi i prima moj Sin u Sakramentu, duše se užižu božanskom ljubavlju i čiste od svojih grijeha. U nazočnosti pravoga dobra zamrze na zemaljska dobra i odriču ih se.

Znaj, da nema milosti, koja silazi na zemlju, a da ne prođe kroz moje presvete ruke. Nema milosti, koja nije izmoljena žrtvom sv. Mise. Stoga joj često prisustvuj i nasljeduj moje držanje na podnožju križa.

Dobro ćeš se pričešćivati, ako pristupaš k stolu Gospodnjem pun poniznosti, živom željom i anđeoskom čistoćom.

Ako se samo iz običaja pričešćuješ, nećeš imati nikakve koristi, dapače, moraš se zabrinuti, da ne bi možda još bio krivac teškog grijeha.

Posebno ti savjetujem, da taj sv. Sakramenat, i ako ga ne primaš, često pohađaš.

Kako se često događa, da moj Sin u crkvi sam prebiva, kao u pustinji i samoći, a nitko pred Njim ne kleči, nego samo Njegovi sv. Anđeli!

Cijeli svijet bježi za svojim poslovima, i nitko se ne sjeti kako On s velikom strpljivošću čeka i želi da ih vidi pred sobom.

On zove, a nitko ne dolazi. On pozivlje, a malo ih pristupljuje; milosti nudi, a nitko ih ne prima.

Vjeruj mi, da nema boljeg hodočašća od poha-

đanja mog Isusa u Svetohraništu.

Što koristi ako svjetlo pred Njim gori a ne srca vjernika?

Oh, kako su dobro upotrebljeni časovi, koje provodiš pred Isusom.

Tu je mjesto gdje ćeš dobiti najrazličitije milosti, nestat će tvoje mlakosti, osjetit ćeš se utješenim u svojim dvojbama.

Primaš dobre savjete i najbolje nadahnuće, ako ostaneš u samoći.

Napusti zabavu i društva ljudi, gdje se često ide krivim putem, i pohodi Krista u Svetohraništu, odakle nam dolaze tolika rasvjetljenja.

Postat ćeš Njegovo dijete i prijatelj, ako često budeš dolazio pred Njegov Oltar i obdarit će te odlikama.

Ako mu otvoriš svoje srce, pokazat ćeš mu svoju zahvalnost za ljubav, koja ga je ondje utamničila i dat ćeš mu naknadu za uvrede ljudi.

Utješit će te u životu, a naročito na smrti, ako ga na polasku u vječnost budeš posljednji put primio. - Slijedi me!

23. Poglavlje

Obzir ljudski - prazno strašilo

Ne vježbaš se potpuno u kreposti, ako obzir ljudski u svom srcu nosiš, jer ne možeš Boga pravo ljubiti, ako se i ljudima nastojiš dopasti.

Ja sam samo na Boga, Njegovu čast i spas svoje duše mislila, samo za nužne stvari brinula, a sve drugo prepustila Njemu i ne brinula se za ono, što svijet o meni misli.

Ja sam bila potpuno čista i kao takova od Anđela nazvana Puna milosti.

Isto tako od moje rođakinje Elizabete pozdravljena *blagoslovljena među ženama*, pa ipak se podložih zakonu čišćenja.

U ničemu me nijesu smeli mijenje i govori ljudi; nijesam se htjela osloboditi zakona, nego htjedoh pokazati poslušnost.

Sina sam slijedila na Njegovom križnom putu kroz sve mukotrpne postaje, do kraja, i kad je na drvu Križa svoj duh predao, stajala sam uz Njega.

Tada sam mnogo sramote od neprijatelja moga Isusa pretrpila, jer me nazvaše Majkom na križu pribitog razbojnika, roditeljicom zločinca.

Pa i tad nijesam prestala Sinu služiti. Hrabro i

ustrpljivo sam sve podnijela, i sa svim žarom slijedila u ljubavi svog Sina.

Naskoro ćeš, moj sine, postati zao ako u tebi predvlada obzir ljudski nad strahom Božjim.

Ukratko: zapovjedi ćeš Božje izbjegavati i gaziti, ako se bojiš što će svijet reći.

Što žele isprazni svjetski ljudi od tebe drugo, već da s njima jednako živiš i činiš što oni čine?

Tad nećeš više imati srčanosti, svoje podložnike ukoriti, te radi tog straha nećeš izvršiti svoju dužnost.

Obzir ljudski će te zavesti u kažnjivu dobrodušnost, i strmoglaviti te zajedno sa prestupnicima u propast.

Sasvim drugo ti savjetuje strah Božji; biti prezren od Boga, najveća je nesreća.

Lako i brzo ćeš prezreti slijepi sud ljudski, ako ostane jedini tvoj životni smjer, zakon Božji.

Nestat će tada lažnog strašila: što ljudi o tebi misle, i brinut ćeš se samo o tome živiš li u milosti Božjoj.

Ne straši se onoga koji može škoditi samo prijetnjom i ogovaranjem, već se radije boj onoga, koji ti može tijelo i dušu u pakao baciti.

Neobično ćeš veselje naći u svom srcu, ako nadvladaš isprazne sudove svijeta, i odbaciš štetni ljudski obzir.

Taj štetni obzir ne želi drugo od tebe, nego da postaneš jednak zločestima, premda će te za to odmah kuditi. Oni žele da im postaneš sličan u ćudoređu, a zatim će te ogovarati.

Pazi, moj sine, prezri one koji te žele prestrašiti, i navesti da zlo i naopako živiš. Ne obaziri se na to što te prezirom susreću, jer si vjeran sluga Božji.

Zaista, nema smisla strašiti se bezbožnika; ali svaki propada koji po njihovoj volji udesi svoj život.

Na smrti ćeš biti sretan što si se bojao Boga, a ne ljudi.

Neopisiva će te utjeha ispuniti, kad bezbožni budu uzdisali: "Bezumnih nas, kad smo ponašanje dobrih držali za ludost, a njihov svršetak nečasnim! Gle oni su pribrojeni sinovima Božjim; među svecima je njihov posjed! Kako smo se varali!"

O strahovita užasna varka! "Dakle, mi smo se varali!"

Pred ljudima moraš se najviše pravednih bojati, jer će oni na sudu nastupiti proti tebi kao tužitelji, nijesu li se po njihovom primjeru ravnao.

Odstrani, dakle, strah ljudski; samo drhći, ako zapovjedi Božje ne ispunjaš!

Sveti su mučenici bili veseli i u najvećim muka-

ma, a ti se strašiš prezira i brbljanja ljudskog!
Budi postojan u dobru i oslobodit ćeš se svog glavnog neprijatelja, a prava slava svete neustrašivosti past će ti u dio.
Slijedi me!

24. Poglavlje
Ljubav k svijetu - veliki neprijatelj dobrog života

Nitko nije nesretniji i sažaljenja vrijedniji, moj sine, od onoga, koji je previše priljubljen uz zemaljske stvari.
Istina, sve je dobro, što je Božja svemoguća ruka u svijetu stvorila; ali od tud dolazi zlo, što čovjek one stvari zloupotrebljava, i tako dobro na zlo obraća.
Bog Stvoritelj htjede da se Njega, kao početnika i Tvorca stvari, što više hvali i ljubi.
Velika je varka vjerovati da je Bog stvari ovoga svijeta za to stvorio da čovjek radi istih Boga zapostavi.
Što sam god u svijetu poduzela uvijek sam na hvalu Božju primjenila, pa i za najmanju stvar Gospodina iz dna srca hvalila.
Nikad nijesam mog Gospodina stvorovima drugačije očitovala, nego djelovanjem ih potičući,

da nadasve Boga hvale.

Nijednog stvora u svijetu nijesam hvalila radi njega, nego samo u koliko je to služilo na slavu Božju.

Tako sam stalno živjela mirnim srcem, jer me zemaljska dobra nijesu odviše veselila, dok sam se s njima služila, niti me je osobito žalostio njihov gubitak.

Zaista je vrijedan oplakivanja onaj koji u stvorenja postavi svu svoju ljubav i u njima se samo veseli, a na Boga ne misli.

Oni nose najodurnije ropske lance, i na taj način leže u okovima zemaljskih stvari, a slobodu svetih duša ne posjeduju i skoro uvjek žive u strahu.

Uzalud se nadaju da će ova zemaljska udovoljiti njihovu želju za srećom. Mjesto meda i šećera, kušaju većinom žuč i ocat.

Sjeti, moj sine, uvijek svoje srce, da ne luduje za stvorovima, nego ozbiljno traži Onog koji ih je stvorio.

O kako se varaš, ako u zemaljskim stvarima očekuješ pravu sreću!

Ta one su isprazne i prolazne i, prema tomu, nikad ti ne ispune srce zadovoljstvom; dapače, podražuju tvoj glad za drugim uživanjem, jer

samo te Bog može potpuno zadovoljiti; On, koji uvijek ostaje savršen i dobar.

Mnogi varaju tvoj duh, pa ako im odmah povjeruješ, zadovoljavaju se tvojim ukusom; i u istom trenu, u kojem ih ti ljubiš, oni te ranjavaju.

Brzo ćeš opaziti da svijet nema ništa stalnoga i kao sigurno ćeš uvidjeti da se svaka zemaljska radost obrati u žalost.

U svojoj ljubavi k stvorovima brzo dobiješ suparnika, koji te smućuje, brzo nađeš odurnost, ako im se malo više podaš, naskoro te snađe bol, ako ih izgubiš.

Strašno zvuči vapaj prokletih u paklu stoga što su prolaznostima pretpostavljali svog Gospodina i Stvoritelja. Sjećanja na zemaljske stvari čini im strašnije vječne muke.

Bog ne dolazi u nijedno srce, koje je napunjeno zemaljskim požudama; i neće Gospodin u nijednoj duši stanovati, koja teži za zemaljskom ljubavlju.

O ludih li ispraznosti toga svijeta, kako jako varaju duhove onih, koji su im podani te zaboravljaju svoju najveću sreću!

Moj sine, očisti svoje srce od svjetskih uživanja, i upoznat ćeš, kako je sladak Gospodin, koji mene i sve svece bez prestanka u blaženstvu neba ispunja.

Upotrebi stvari ovoga svijeta umjereno i mudro, da te ne bi zasjenile i učinile robom; jer tvrda je to služba i naposljetku puna nemira.

Brini se za svoju slobodu, da ju ne izgubiš, te ju stalno pred očima, i upoznaj, da je jedino dobro Bogu služiti.

Slijedi me!

25. Poglavlje

Samoljublje - najopasnija varka

Nijesi li često čuo riječi mog Sina u Evanđelju: "Tko svoju dušu ljubi na ovome svijetu, taj će ju izgubiti: tko ju prezire, taj će je sačuvati za vječni život?"

Neka dakle tvoj razum ne tumači ove riječi obratno, nego nek ih dublje istražuje.

Moraš, dakle, svoju dušu - koja je dragocjena, jedina vječna, ljubiti i gledati, da je sa grijehom ne upropastiš.

Iako sam bila sigurna za Božju milost, i Previšnjemu se dopala u svako doba, to ipak nijesam dozvoljavala nikakvo laskanje.

Moje, sve do smrti čisto tijelo, samo je malo priznanja od mene primilo, i mojoj naravi ukrašenom svim prednostima, sve sam nevoljko popuštala.

Uistinu sam upoznala visoki stepen Božjeg Materinstva, koji me nad sve ljude uzvisio, ali poniznost me je stalno pratila, uza svu tu izvanrednu čast.

Imala sam o sebi tako neznato mišljenje, da sam se Bogu pred noge bacila kao jedno ništa, kao ponizna službenica.

Korijen i uzgojiteljica svih nevolja jest sebeljublje.

Koji slijedi savjete ovog najpogibeljnijeg savjetnika, taj za kratko zapusti školu Isusovu i Njegov sveti nauk.

Sebeljublje pušta neuredne sklonosti naše naravi u svemu slobodne, i dozvoljava tijelu slobodu u veselju i strastima, pa bilo to i proti zakona Božjeg.

Samoljublje laska sjetilnosti, zato poradi njega duh trpi veliku štetu.

Križ, žalost, protivštine, sramota, bolest, ukratko: što je svijetu gorko, sve su to za sebeljublje užasne strahote.

Sebeljublje ne pozna pravi put, po kojem čovjek koraca k nebu, put, koji je posut trnjem; ono koraca širokim putem, koji vodi u bezdan pakla.

Gdje ovaj tiranin kreposti i ustrpljivosti vlada, tu godi tijelu samo što mu je ugodno; a duša gubi vječni život.

Svi sveci brinuli su se samo za to, da bi se najozbiljnije i najbrže oslobodili sebeljublja, i kad su mu prestali biti robom, osjetili su lagani put svetosti.

Moj sine, ne vjeruj sebeljublju, tom lažljivcu, krivotvorcu, laskavcu! Znaj, da nema istine u njemu. Što ono traži, to je propast tvoje duše. Ono je okov za sav duhovni napredak.

Tko sebeljublje posve iskorjeni, taj nikad neće biti u opasnosti.

Svaki pobožni i Bogu ugodni službenik zna kako je sebeljublje najopasniji neprijatelj kreposti, i da su njegovi neugodni savjeti potpuno protivni Božjim zapovjedima.

Tko je sa Kristom raspet i trpi, toga više nikad sebeljublje ne vara.

Odluči, moj sine, u svako doba protiviti se svemu, što ti taj neprijatelj u pamet ulijeva. On je naše praroditelje iz raja zemaljskog protjerao, kad su zaželjeli biti slični Bogu. Utjecajem sebeljublja, za sebe i svoje potomke zaslužili su, umjesto neumrlosti, smrt.

Čuvaj se svega što godi tvojem tijelu. Mrtvi ga, da ne služi sebeljublju.

Slijedi me!

26. Poglavlje

Lijenost - neprocjenjiva šteta u najvećim dobrima

Svijet je pun nevolja, ali lijenost je njihov korijen i početak.

Nitko ne čini više zla, nego tko ništa ne radi.

Prvi otac ljudi ne bi sagriješio, da se u raju zemaljskom prihvatio posla; on ne bi sebe, niti svoje potomke unesrećio, da se nije podao lijenosti.

Između svih dragocjenosti, što su mi od Boga bile podijeljene, najviše sam cijenila vrijeme, kao najkorisnije.

Nijedan, pa ni najmanji dio vremena, nijesam propustila, da nešto dobra ne učinim.

Upotrebila sam svaki trenutak za pobožna djela i svetu brižljivot.

Tko me je viđao, viđao me je u molitvi, ili u kakvom poslu.

Moj mir sastojao se u tomu, da sam uvijek nešto radila, što je Bogu bilo ugodno i ljudima na korist.

Lijenost mi je bila mrska, zato sam uvijek mislila samo na dobro i sveto.

Tražiš li, sinko, najkraći put k nevolji: budi lijen.

Lijenost je temelj svih nevolja; duša onoga, koji ljubi lijenost, brzo će propasti.

Đavao lukavo postupa da te upropasti; najviše ga u tom pomaže lijenost.

Tada osjećaš u sebi zle misli, obljetaju te napasti, i pobjeđuju te, ako u besposlici i lijenosti dan provodiš.

Tko je uvjek zaokupljen poslom, ne treba se strašiti tog neprijatelja. Dobro pripravljen duh ne stoji na otvorenom nasrtaju neprijatelja, već stoji sa svih strana dobro sačuvan.

Zrak, koji više vremena miruje, prouzroči zarazu i kužnu bolest; voda stajačica postaje močvara, mjesto nekorisnih žaba; tako i svaki onaj koji ljubi besposlicu.

Zaista, za svaki čas uludo potrošenog vremena, dat ćeš Bogu vrlo strogi račun.

Najopasniji tužitelj kod posljednjeg suda bit će vrijeme, koje ti je Bog dao, da ga na dobro upotrebiš.

Promisli, moj sine, kako bi prokleti željeli samo jedan jedini četvrt sata da učine pokoru; tad prosudi koliko sati ti potrošiš, ne brinući se, da ih dobro upotrebiš.

Ako se svjetovnjaci nikad ne ulijene u zgrćanju vremenitih dobara, kako možeš ti napredak svoje duše i zasluge vječne radosti zanemariti?

Neka bude daleko od tebe besposlica; pa i onda kad svetkuješ. Dok se odmaraš od posla, zabavi svoj duh dobrim mislima, jer to je tako sladak posao, s kojim se nebo zaslužuje.

Dobro raspodijeli svoje vrijeme i nećeš se nikad potužiti na dosadu.

Ovo drži pouzdano za istinu: nikad nećeš postati opak budeš li uvijek zaposlen.

Promotri gorkosti svog srca svih godina koje si u lijenosti proživio, i radi sa višestrukom revnošću, da uludo izgubljeno vrijeme nadoknadiš.

Gledaj što je bila propast Sodome; oholost, proždrljivost, izobilje i - besposlica.

Lijeni život je polagana smrt; budi stoga, dok je vrijeme, mudar, moj sine, i -

Slijedi me!

27. Poglavlje

Milost Božja - najljepša haljina duše

Po milosti Božjoj jesi ono što jesi, moj sine; nemaš li milosti Božje, to si pred Njegovim licem odmetnik.

Krasno se sjaju sveci nebeski u odijelu vječnog blaženstva, jer oni su u milosti Božjoj umrli.

O koliko se ljudi na ovom svijetu trude, da budu dobro i lijepo obučeni, a zapuštaju pribaviti

duši lijepu haljinu, milosti Božje.

To odijelo nose samo oni koji su ukućani, sluge i prijatelji Božjeg Veličanstva.

Tko nema tog odijela, bit će bačen u tmine izvanjske, i neće imati udjela na večeri, koju je vječni Otac pripravio svojoj djeci.

Ja sam se već kao dijete, kod začeća i poroda, dopala Gospodinu, jer sam bila uvijek s milošću Njegovom odjevena.

U cijelom mom životu nastojala sam jedino oko toga, kako da sačuvam tu svečanu haljinu od svake i najmanje mrlje.

To sam postigla i zato sam bila uznesena na nebo.

Sav grimiz, sve biserje i dragulji cijelog svijeta ne ukrasuju čovjeka tako lijepo, kao i samo jedan stepen milosti Božje, kojom je zaodjeven.

Siromah, prosjak, ako ima u sebi milost Božju, pa bio on i u najgorim prnjama, ima veću vrijednost u očima Gospodnjim, nego onaj koji tu milost ne posjeduje, a obučen je u najljepši grimiz.

Budi dakle budan, moj sine, i oprezan, osobito ondje gdje tvoja svečana haljina može zadobiti mrlju.

Izbjegavaj društva i prigode koje bi te mogle okaljati, jer samo gorke suze mogu tu haljinu opet očistiti.

U svako doba sačuvaj tvoju haljinu čistu od mrlja, i čuvaj se, pa i samo malo ju zamazati.

I najmanji grijeh je na njoj mrlja, koja se, kao na bijeloj vunenoj haljini, brzo povećava. Lagani grijesi vuku čovjeka korak po korak do teških.

Kako si bio lijep u odijelu svetog krsta! Kako si postao ružan, kad si tu haljinu prvim grijehom upropastio!

Pohiti u kupku i ne oklijevaj, ako na haljini svoje duše i samo najmanju mrlju spaziš; isperi tu mrlju odmah s uzdasima, da ne bi uvrijedio Božje oko.

Pa da ti svjet sve uzme što imaš, i da si u očima svijeta sasvim go, ti si ipak bogato obučen, ako te milost Božja pokriva i Njemu ugodnim čini.

Jedino ovu haljinu đavao je uvjek pripravan ukrasti. On, koji ju je za uvjek izgubio, zna dobro da se bez te iste pred Bogom ne smije pokazati.

Milost Božja je jedina i savršena haljina duše! odbaciš li je, to hitiš go i siromašan k mjestu gdje proklete i odbačene obuhvaća vječni plamen.

Ako, naprotiv, iza tvoje smrti u haljini milosti pred Boga stupiš to ćeš sigurno opstojati na sudu, i sa zaslugama Božjim u sve vijeke tu haljinu, u blaženoj neumrlosti, nositi.

Sačuvaš li u ovom životu haljinu milosti Božje bez mrlje, bit će ti dana svečana haljina vječne slave. - Slijedi me!

28. Poglavlje

Neopreznost vanjskih osjetila - sigurna šteta za dušu

Nemoguće je duši čovječjoj u kreposti opstojati, ako ne shvati da mora vanjska osjetila dobro čuvati.

Tijelo se neprestano podiže protiv duha, a osjetila se uvijek neprijateljski ističu.

Prepuštaš li, moj sine, svojim sjetilima gospodstvo, tada svojoj duši nanosiš vrlo mnogo štete.

Ja sam sa svom opreznošću bdila svojim osjetilima, i nijesam im ništa dozvoljavala, što se svetosti mog duha protivilo.

U svako doba bijahu čedne moje oči i budno sam ih čuvala; zato nije ništa moglo moje srce zavesti, što god je svijet zlog posjedovao.

Oči sam svoje ogradila trnjem, pred usta sam postavljala stražara; zato ne čuh zlih riječi i ne kušah nikad ono što bi bilo protivno zakonu Božjemu.

Oprezno sam se čuvala svakog ispraznog laskanja i poštenje je vladalo mojim rukama; tako me

je uzdržljivost i sveti stid stalno štitio.

Priveži uz strah Božji svoja osjetila i drži ih u ogradi, ako hoćeš pobožno Bogu ugodno živjeti.

Dvor u čovječjem tijelu je glava; tu stanuju osjetila. Brini se, dakle, da ne bi nad tobom zagospodarila, već neka u svako doba tvojoj duši i tvojem razumu budu podložna.

Ne obaziri se na stvari, koje bi te mogle u tvojoj pobožnosti smetati i od Boga odalečiti. Ja nijesam ništa slušala što bi moglo povrijediti čast bližnjega, jer u ispraznosti čovjek potkopava dobar glas.

Ništa ne uživaj poradi same ugodnosti, i ne služi tijelu u nasladama, da se ne uzobijesti i da nikad ne pruži svoju ruku za opakim.

Nikad ne laskaj svome njuhu s onim što mu prouzroči draž; kreposti su tvoj tamjan; s njima si pred Bogom pravi miomiris.

Ludo radi onaj koji svojim sjetilima u svemu udovoljava, što one zahtjevaju, i sav napor upotrebi da ih zasiti, tako da po sjetilnoj nasilnosti ne može doprijeti do razumnog djelovanja, već do uvrede Božje.

Možda se često čudiš, zašto su zli ljudi u takovu propast grijeha dospjeli da više nemaju jakosti osloboditi se. Cijeloj nevolji ništa drugo nije krivo, nego što su sjetila svog tijela odviše njegovali.

Nevinosti se najviše protive bujna sjetila raspuštene slobode, jer milosti koje dolaze od Boga ne trpe nikakvu zajednicu osjetilnim nagnućima.

Tko sve želi vidjeti, čuti, slušati, opipati i njuhom saznati, što samo sjetilnosti laska, taj će naskoro biti nesposoban za pobožnost i duhovnu sabranost, jer sjetilne ugodnosti čovjeka, na njegovu nesreću, za svako dobro djelo uspavljuju.

Zato moraš uvijek budno paziti da gospodstvo svojih sjetila ukrotiš i u svako doba junački ih nastojiš pobijediti.

Velika te nagrada i vječno veselje čeka na nebesima, budeš li u ovom životu svoja sjetila potpuno nadvladao.

Tada ćeš Boga gledati licem u lice, u Njegovom gledanju rastapat ćeš se od sreće i veselja, slušati ćeš nebesko pjevanje Anđela, osjetit miomiris svetaca, doticati se svih nebesnika, i s njima biti združen u vezu vječne radosti i vječnog prijateljstva.

Prokleti u paklu oplakuju najviše to što su svojim sjetilima sve dozvoljavali i u pohotama im udovoljavali. Jedino radi toga su Boga zauvjek izgubili i sebi pribavili najstrožije muke.

Tamo imaju uvijek pred očima ružna lica vrago-

va, tamo piju gorku čašu sržbe Božje, i to je njihova najodurnija hrana.

Tamo moraju na vjeke slušati huljenje i jaukanje svojih prokletih drugova, moraju mirisati najgadniji smrad i uvijek su sa vatrenim lancima u dodiru, sve samo zato, jer su u ovom životu svoja sjetila sa veseljem hranili.

Budi, dakle, moj sine, mudar dok imaš vremena, ako ne želiš te strahote na sebi iskusiti! S Božjom milošću možeš sve to izbjeći.

Slijedi me!

29. Poglavlje

Nesmotrena radoznalost - uzrok velikom nemiru

Radoznalost je jedna pogreška, koja skoro svakoga za sobom povuče; malo je poznata, ali skroz škodljiva.

Ona je kriva najvećim nezgodama u ljudskom životu: da se za svoje ne brinemo, potrebito zanemarimo, a potpuno samo za tuđe zanimamo.

O da si me vidio na zemlji u mom djelovanju, moj sine, da si puteve, kojim sam hodala promatrao! Zaista, ne bi bio na meni ništa drugo primjetio, već samo ono što se neposredno mene ticalo.

Ni jedan trenutak nijesam se uplitala u tuđe stvari, i ne zapitah nikoga što tko radi ili zanemaruje.

Ja sam svakoga od sebe odbijala, koji me htio s bližnjim zavaditi, te sam jedino na svoju dužnost mislila.

Nijesam bila radoznala za svjetske novosti, jedino sam željela znati kako je u mojoj duši.

Na taj način nijesam od smutljivaca pretrpjela nikakvih briga, jer se nijesam za ništa drugo ni brinula, već samo što se ticalo mene ili mog Sina.

Nikad nijesam nastojala naučiti nepotrebne stvari, ali zato sam se neprestano brinula kako ću u kreposti napredovati.

O tajnama vjere, koje sam primila po rasvjetljenju Duha Svetoga, kao i od nauke moga sina, koje su mi rasvjetljene bile, nikad nijesam istraživala dubinu njihove tajne, nego sam jednostavno, bez znatiželje, vjerovala.

U Evanđelju nećeš naći da sam od pastira ili od mudraca istoka, o čudesnim znakovima rođenja svog Sina raspitkivala, ali ćeš čitati da sam sve što se događalo u svom srcu čuvala.

Na dva mjesta ćeš naći da sam postavljala pitanja: Prvi put kod pozdrava anđeoskog: “Kako će se to dogoditi?” drugi put svoga Sina u hramu: “Zašto si nam to učinio?”

Prvim mjestom sam htjela znati da li će se Otajstvo rođenja Jedinorođenca Božjeg bez povrijede mog djevičanstva dogoditi; a drugim sam se zanimala o čudnovatoj službi mog Sina.

Prvi upit mi poda sveta sramežljivost, a drugi me je potakla goruća ljubav prama mom Isusu.

Tako sam posve mirno i zadovoljno živjela, jer se nijesam brinula za tuđe stvari.

Ne teži, moj sine, za ničim drugim, već samo za onim, što je potrebno znanju i spasu tvoje duše.

Tad se nećeš toliko puta uzrujavati i smesti, već uvijek uživati slatki mir, budeš li radoznalost držao na uzdi.

Što se tebe tiče rad drugih? Što se zabavljaš tuđim pogreškama i poslovima? Što će ti tuđe stvari? Brini se za svoje, da pred Bogom budeš opravdan.

Ništa ti neće koristiti na času smrti veliko znanje, već će se od tebe najstrože zahtjevati da li si se brižljivo čuvao od prestupaka zakona Božjega.

Vjeruj svojoj Majci! Najviše su u strahu na smrti oni koji su bili za života odviše radoznali i drzoviti.

Odbij od sebe svakoga, koji ti želi o drugima kazati novosti; takvi ljudi će ti prouzročiti mnogo nemira!

Ne istražuj što se o tebi sudi i govori; tko to čini, taj se dragovoljno izlaže strielicama, koje će ga pogoditi, i vatri koja će ga opeći.

Znatiželjnim nazivamo onoga koji istražuje tuđi život, a od onoga, što se njega tiče, većinom ne zna ništa.

Tko se samo za sebe brine i sa svojim vlastitim stvarima zabavlja, taj uživa najveći mir.

Samo oni upadaju u zamku radoznalosti, koji na svoje zaboravljaju i robuju lijenosti.

Nikad ne istražuj dubinu sv. vjere, već vjeruj u svoj svojoj poniznosti.

Kome se razum prostodušno temelji na Božjoj riječi, taj ne ide stramputicom; naprotiv, drzovita znatiželja dovodi do strahovitih zabluda. Ona pobožnost vodi krivim putem, ona navodi na bezbožnu lažljivost, ona čini ljude da su u dubokim i neistraživim stvarima odvažni i nesmotreni.

Da, istina je i skroz istina, da znatiželja više nanosi čovjeku krivnje, nego donosi mudrosti.

Moj sine! želiš li mirnog srca živjeti i umrijeti, izbjegavaj drskost i znatiželju i

- Slijedi me!

30. Poglavlje

Ukrotiti strasti - najsigurniji put k dobrom životu

Velika je nevolja za čovjeka kad je progonjen od strasti, nemilo bacan poput broda na nemirnim morskim valovima, poput slamke u vijavici vjetra.

Sažaljenja vrijedno nasljedstvo istočnoga grijeha je da djeca Adamova stavljaju često, po neuređnim strastima, u opasnosti svoj život.

Bez milosti Božje i vlastitog sudjelovanja čovjek se ne može oduprijeti strastima, već lako pada, jer ga one sa sobom povlače.

Na mene Adamov grijeh nije djelovao; svako neuredno nagnuće uvijek mi je bilo podložno, i nikad me nije nikakva strast uznemiravala.

Bog mi je bio podijelio potpuno gospodstvo nad samom sobom; i tako sam bila oslobođena od svih prestupaka.

Nikakva mržnja nije plamtila u meni, osim mržnje na grijeh, jer je on najveće zlo. Daleko je bila od mene svaka srdžba, te sam samo ljubav poznavala. Moja se žalost nije obratila u zdvojnost nad gorkom mukom i smrti moga Sina, a niti duševnu rastrojenost. Moje veselje bijaše bez razuzdanosti, moje želje uvijek dobro ure-

đene, i nad svim strastima bila sam jaka gospodarica.

Ne mogu ti dovoljno opisati mir i pokoj moje duše, jer sam znala svakim uzbuđenjem srca potpuno gospodariti.

Zato ne spavaj, moj sine, već bdij nad sobom čim opaziš, da se u tebi budi koja strast.

Jednako kao ti što rijeci ili potoku postavljaš nasip, da ne poplavi tvoje usjeve, i kako proti nevremenu utvrđuješ svoju kuću, tako moraš i svoje srce sigurno utvrditi protiv svakoj strasti, da te ne bi u opačine sobom povukla.

Najlakše se pada u grijeh kad se ne pazi na uzbuđeno srce.

Što te može dovesti do zla, to moraš odmah u prvom trenutku ugušiti, jesi li samo i najmanju pažnju u toj stvari popustio, to češ naskoro u veliko zlo upasti, tako da ćeš dugo te bolove oplakivati i od toga trpjeti veliku štetu.

Pa iako je nagon k zlu u tebi vrlo jak, ipak ga možeš ukrotiti, samo ako se s milošću Božjom proti njemu srčano boriš; jer i divlje životinje se dadu ukrotiti. Tako je naprimjer redovnica Premonstratskog reda sv. Gertruda ukrotila jednog lava, da tim primjerom oduči dvije djevice od nagle srdžbe.

Ne smiješ u borbi sa svojim nagnućima biti lijen

i pospan, već se moraš čvrsto i budan proti njima boriti; i tada ćeš iz borbe izići kao pobjednik.

Gle, kako kapetan broda brižljivo pazi da mu ne bi voda kroz najmanju pukotinu prodrla u nutrinu, jer se straši da ne bi potonuo; na isti način budi oprezan nad gibanjem svoje nutrine, da konačno ne propadneš.

Kad konji pobjesne i uzde rastrgaju, te ako nijesu od spretnog kočijaša upravljani, to će se kola naskoro prevrnuti. Isto se tako događa i s čovjekom, ako svojim strastima ne vlada remenom poniznosti i uzdom razuma.

Čim osjetiš u sebi koju sklonost na zlo, odmah zavapi Bogu: "Izbavi me, Gospodine, da ne propadnem!"

Predobrostivi Bog će tvoj pouzdani vapaj čuti i svojom moćnom milošću u pomoć ti priteći, da te ne povuče taj ponor. On će ti svoju ruku pružiti i izvući te na sigurno tlo.

On će moru i vjetrovima zapovjediti, i u tvojem će srcu nastati mir i tišina, tako da će se tvoja duša razveseliti i blaženo klicati.

Zavapi i k meni u danima napasti i u času borbe: "Pod tvoju zaštitu utječem se, o sv.Bogorodice, u svojim nevoljama: oslobodi me od svih pogibelji, o slavna, o blagoslovljena

djevice!" Ja ću ti priteći u pomoć u nevolji, tvoju ruku voditi u borbi, tvoj prst kod tvog hrvanja, da časno pobijediš i slavan iz borbe izideš.

Osobito pazi na svoju najglavniju strast, na one koje te najčešće uznemiruju i nadvladavaju, koje najviše od svih na tebe navaljuju.

Svaki čovjek ima po koju tjelesnu nevolju, koja brzo vodi k smrti, ako se ne liječi od nje; tako isto ima i strasti koje ga nastoje upropastiti.

Ne odbijaš li sa svim silama njenu silovitost, i ne iskorjeniš li njeno gospodstvo sa najvećim naporom, to ćeš naskoro upoznati njenu tiraniju i bjesnilo, tad će ti se pokazati strahovita i neumoljiva.

Čim ti započne laskati, moraš joj zgaziti glavu, i nećeš imati uzroka da se tužiš.

Ti si dosta učinio u svom životu, ako si tvog neprijatelja pobijedio, i slatka će ti biti smrt, ako se možeš dičiti da si pobjednički nadvladao svoje strasti.

Bori se u borbi Gospodnjoj! Okuj svoje strasti i zadobit ćeš krunu slave, koju je Bog onima, koji su se hrabro borili, u nebu pripravio. Siguran budi da ćeš je zadobiti!

Slijedi me!

31. Poglavlje

Prijaznost - odlikovani ukras dobrog čovjeka

Ti se varaš, moje dijete, ako prijaznost smatraš za neznatnu i nepotrebnu krepost, jer ona izvrsno potvrđuje tvoje zvanje kao dobrog čovjeka.

Potrebito je s drugima u zajednici živjeti, pa živio ti u samostanu ili u svijetu. Svagdje ćeš ljude sresti, s kojima možda samo i na kratko vrijeme moraš biti.

U najvećem je miru i ljubavi ona zadruga, u kojoj, kako u zabavi, tako i u općenju, vlada prijaznost.

Kad su mi ljudi dolazili u pohode, bila sam prijazna, ljubezna, razgovorljiva i dobrohotna; zato sam i imala samo malo neprijatelja i protivnika.

S kojima sam govorila, radovahu se u svojoj duši, jer moje riječi bijahu mile i slatke; prijazna bijah sa svakim.

Iz vedrine mog čela izbijala je vedrina mog srca. Nikoga nijesam otpustila, a da ga nijesam razveselila i utješila.

Ako moja dobrota nije mogla pomoć u materijalnim stvarima pomagala sam kojom ljubeznom riječju.

Tko osorno i mrko s ljudima postupa, taj se pravom naziva strašilom, i zaslužuje ukor.

Ima ljudi koji su većinom nepristupačni, a kad govore više ranjavaju nego liječe.

Mračni i nesnošljivi na teret su sebi i drugima, i ne znaju što znači tješiti.

Dakako, ne moraš se sa svakim, bez izbora, upuštati u razgovor; moraš paziti koga pripuštaš u svoju blizinu. Ako je nekomu potrebna tvoja pomoć, primi ga prijazno i ljubezno, saslušaj njegovu molbu, i ako mu možeš pomoći pomozi, inače govori s njim dobrohotno i po njegovoj želji.

Ne mršti svoje čelo, ne mrgodi svoje lice i ne gledaj mrko, jer sve to pokazuje oholost, osornost i nemilosrdnost. Razvedri radije svoje obličje i pokaži se prijaznim prema ljudima.

Tko bližnjega svoga u njegovim potrebama na nečovječji način odbija, tomu ni Bog neće uslišiti njegove molbe.

Blaga riječ, više puta je kao melem na ranu, i nevolja odmah se ublažuje, ako se pokažemo prijaznim.

Ako je tvoje ponašanje daleko od gorkosti, to se svatko koji je ucvilijen vraća od tebe s velikom utjehom u srcu.

Nijesi li već iskusio kako je Bog izvanredno

dobar prema tebi, samo ako mu svoje teškoće i nevolje u tajnosti otkriješ?

Kako je dobar i sve oprašta! Kako je prema tebi ljubezan! To uvijek osjećaš, kad si u Njegovoj prisutnosti; i kad slijediš Njegova tiha i dobra nadahnuća.

Srdžba tvojih neprijatelja i protivnika brzo se obrati u prijateljstvo, a njihovi prigovori u dobrohotnost, ako ti s njima pomirljivim i predobivajućim načinom govoriš.

Ne predobiva se i ne pobjeđuje svoje mačem, već blagošću; ona je najjači vez da se srce neprijatelja privuče i za sebe priveže.

U tom slučaju drukčijim će te držati, tvoju plemenitu misao će cijeniti, i više će te štovati nego prije.

Pokazuješ li se prema svakome blag, to će te se iza tvoje smrti rado sjećati, a protivno biti će sa onima koji su sa svojom okolinom surovo i tvrdo postupali.

Brini se samo za jedno: da tvoje riječi budu uvijek ozbiljne; jer najbolja prostodušnost jest onih, koji su ozbiljno ćudoredni; čedne riječi, i čiste njihove misli.

Tvoje usne bit će slatke kao med, ako su tvoje riječi pune blage ozbiljnosti.

Možeš biti milostiv, premda nijesi previše

povjerljiv. Ako si milostiv uvijek ćeš biti čašćen i slavan. Naprotiv, ako si previše povjerljiv, postaješ mrzak i malo cijenjen.

Nije nužno sve izgovoriti i duge govore dopuniti.

S malo riječi može se mnogo izreći: Jedna jedina riječ prijaznog čovjeka čestoput je poučna knjiga velikih kreposti.

Tvoje usne neka budu dopadne, kao grimizni vez, i tvoje riječi pune slatkoće!

Slijedi me!

32. Poglavlje

Predanje u volju Božju - jamstvo sretnog života

Ako se volja čovjeka slaže sa voljom Božjom, tad je sve dobro. Bogu se sve dopada, osim grijeha.

Bog ima svoje posebne namjere, koje su čovjeku sakrite, i vrhunac je kreposti slijediti Njegove odluke i potpuno se predati u njegovu svetu volju.

O koliko je puta moja bol bila velika i duboka kao more, moj kruh svagdanji, tvrd i gorak, a voda poput žuči i octa.

Puno mi je dao moj Sin piti iz kaleža svoje gorke muke; ali u svako doba dobih utjehu,

koja bijaše jamstvo u pobožnom i poniznom predanju u volju Božju.

Riječi, koje je on u Maslinskom vrtu govorio, dok se u smrtnom strahu krvavim znojem znojio, te sam se kod svakog pohoda molila: "Oče, ne moja, već Tvoja volja nek bude!"

Volja Božja držaše uvijek u svakoj nevolji moj duh uspravno, i davaše mu jakost i uzdržljivost u podnašanju protivnosti.

Bogu se ne možeš protiviti, što god poduzimao; ne postoji protuplan protiv volje Božje i nitko Mu se ne može opirati.

Božja Providnost proteže se na sve. On sam zna što je svakome korisno i potrebno za spas njegove duše.

Što škodi zlatu ako ga se u vatru baca? Postaje sjajnije i veće je vrijednosti.

Što škodi zrnu u zemlji, preko kojeg se nogama gazi, da je u zimi snijegom pokrito, kad iza toga raste, cvate i u bogatom klasju sazrije, koje se sa veseljem i ushitom kući otprema, gdje za kratko vrijeme bude ukusna hrana i za same knezove ove zemlje?

Prepusti se, dakle, Bogu i odustani, moj sine, od svoje vlastite volje, koja te vrlo lako vara, dok je volja Božja za tebe najbolja.

Korisnije ti je i bolje slušati volju Božju, nego

tražiti da se volja Božja tebi pokori, koji se toliko puta varaš.

Nauči se Bogu podlagati tako da ne želiš što ti hoćeš, već što se Bogu dopada; na taj ćeš način postići sigurno cilj savršenosti.

Ako te siromaštvo tišti, ako te bolest muči, ako si prezren, ako ti i sama smrt pred vratima stoji, sve će ti slatko postati, samo ako u svemu upoznaš volju Božju.

Reci mi, moj sine, kada ti je koja protivština gorka? Kada misliš da je nemoguće trpljenja ovoga svijeta podnositi? Kada se opireš predati u volju Božju.

Najbolja je molitva ako moliš da se u svemu vrši volja Božja.

Na taj način upoznaješ jasno Božju Mudrost, moliš Njegovo Milosrđe i cijeniš Njegovu Pravednost, dok sam sebi najveću korist pribavljaš.

Dogodi li se nešto, što ti nije po volji, od čega tvoja narav uzmiče, moli odmah: "Gospodine, čini što Ti hoćeš, jer znam da kod svih Tvojih naredaba s najvećom dobrohotnošću radiš. Ne usliši ono što znaš da ja hoću, već jedino ono, preslatki Bože, što je Tebi na slavu i mojoj duši na spas. Oče, ne moja, već Tvoja volja!

Najbolja je žrtva kad se u životu brineš samo za

spas svoje duše, kada svoju vlastitu volju žrtvuješ i ne ustručavaš se činiti i podnositi što Bog hoće.

Kao što se maleno dijete potpuno predaje svojoj majci, tako se i ti prepusti Gospodinu, da te On kroz cijeli tvoj život po svojoj volji upravlja i vodi.

Ima li veće sreće nego biti vođen od nekoga, koji ne može pogriješiti u svojim putevima, i koji svoje, kroz najopasniju pustoš ovoga svijeta, sigurno vodi k cilju u vječno blaženstvo!

Prepusti se dakle Gospodinu od srca i sa veseljem! Jesi li mudro postupao to ćeš u nebu upoznati.

Slijedi me!

33. Poglavlje

Strahopočitanje prema svećenicima - sigurna kušnja naše religoznosti i pobožnosti.

Možeš proći čitavi svijet ali nećeš naći veće službe, moj sine, niti većeg dostojanstva od svećeničkog.

Kako Bog sve knezove ovoga svijeta u veličanstvu daleko nadmašuje, tako ih nadvisuju svećenici u časti.

Vlast knezova ovoga svijeta samo je vremenita; naprotiv, služba svećenika je božanska.

Svaki, koji pravu religiju poštiva i njoj je pokoran, ukazuje svećenicima vjere poštovanje, jer su najviši službenici.

Tko službenike Crkve prezire, taj prezire sigurno i nauke Tajne svete vjere.

Ja sam uvijek svećenike, koji su se imali skrbiti za hram, poštivala; u ranom djetinjstvu, u mojoj četvrtoj godini, kad su me moji dobri roditelji u hramu prikazali, naučila sam se službenike oltara poštivati.

Rado i s visokim počitanjem sam ih slušala, kad su sv. pismo čitali. Puna strahopočitanja sam bila prema njima, kad su pred Presvetim - žrtve prikazivali.

Naučila sam se, od mog Sina, da one, koji na stolici Mojsijevoj sjede, u svako doba cijenim i poštujem, pa kad bi i kažnjiva djela počinili ne bi prestala častit, premda su nastojali i moga Isusa ubiti.

Kad je započeo Novi Zavjet, imala sam na isti način prema Apostolima strahopočitanje, jer su od mog Sina na zadnjoj večeri za svećenike posvećeni.

Nikad ne zaboravi, moj sine, poštivati svećenike, ako sv. vjeri želiš čast ukazati.

O kako je velika razlika između svećenika Novog i Starog zavjeta. Svećenici Novog zavjeta prinose na oltarima najveću žrtvu, koja postoji, dok su žrtve Staroga zavjeta bile kao sjena prema ovoj.

Promisli, što sve svećenicima duguješ. Hrane te Tijelom i Krvlju mog Sina, odrešuju te, sa zakonom sv. Evanđelja upoznavaju i podijeljuju ti sv. Sakramente, koji te u nebo vode.

Oni su tvoji oci, voditelji tvoje duše, tvoji dobrotvori, te zaslužuju da ih poštivaš.

Opaziš li kojeg zlog čovjeka, koji svećenike prezire, možeš biti siguran, da on malu ili nikakvu vjeru ne posjeduje.

Svaki koji prezire svećenike u opasnosti je da odpadne od vjere. Jednako, koji ne poštuje službu koju svećenici obavljaju, sigurno vrlo malo poštuje vjeru. I dok on svećenički stalež prezire, samoga Krista vrijeđa.

Strahovito je, moj sine, ponavljam, strahovito je da se danas svećenike tako malo poštuje, njihov broj umanjuje, da ih se progoni i za najzadnje drži; iz toga se može zaključiti kako malo dan danas vjera još vrijedi.

Ne slijedi taj bezbožni primjer, ako ne želiš na vijeke propasti. Ozlijeđuješ Božju zjenicu, ako se ogriješiš o Njegove svećenike.

Vjeruj mi, moj Sin će sav prezir, svo ruglo, ismjehivanje i progone, što se je svećenicima nanijelo, osvetiti i svakog neprijatelja svećenika vječnom propasti kazniti.

Ne gledaj na pogreške i prestupke svećenika, jer oni su ljudi kao i ti, te su kao i drugi napastovani i od napasti mogu biti nadvladani.

Promotri više to da su oni postavljeni na službu oltara Najvećega.

Bog će svoje nevrijedne sluge već kazniti i to u strogoj mjeri, ako se ne poprave.

Ti nijesi njihov sudac, i ne ide tebe da ih koriš.

Ako ih ne poštuješ, vrlo lako može ti kod smrti biti uskraćena njihova utjeha i pomoć.

Radije opravdaj njihove pogreške, kod onih koji zlo o njima govore, i tako ćeš naći milost pred Bogom, koji je svećenicima u hramu na svojim sv. Oltarima službu predao.

Ne zaviđaj im na njihovoj vlasti; oni imaju to od Crkve i od zasluga Kristovih, jer Njemu Njegovi službenici na osobiti način leže na srcu.

Bog, koji se za sve brine, brine se i za stanje svećenika, i ako oni bolji kruh uživaju i uopće bolje imaju, to znaj da su oni prvi službenici Božji, i za uzdržavanje njihove visoke službe više i zaslužuju.

Svijetlom će svijetliti tvoja vjera, ako svećenike poštivaš i u pažnji ih drziš.
Slijedi me!

34. Poglavlje

Umjerenost - izvanredno sredstvo proti mnoštvu nevolja,

Sretan je onaj koji svojem tijelu uskraćuje, i uvijek umjereno hranu uživa!
Svaka navala sa strane koje nevolje bude ometana, ako se hranu i pilo umjereno uživa i sa jednostavnom hranom zadovoljuje.
Narav je sa malim zadovoljna; ona se protivi izobilju i želi ostati svježa i zdrava.
Duh postane slab i misli se uspavljuju u tijelu, koje se preobilno goji.
Smrt je došla na svijet po neuzdržljivosti i sladokusnosti, koja djecu Adamovu troši i u prah pretvara.
Kako je malo hrane bilo na mom stolu, moj sine, kad sam sa svojom obitelji blagovala.
Raskošne objede sam izbjegavala, a izabrana jela prezirala. Moje stanje i zvanje nije dopuštalo nikakvo uživanje, niti je moja duša tražila da se u tom zasiti, već se naprotiv radovaše pri oskudnom jelu.

Poslastice nisu nikad u moju kuhinju dolazile, već sam sebi i svojima jednostavnu hranu pripravljala.

Pozvana na pir u Kanu, došla sam tuđoj nevolji u pomoć, jer nijesu imali više vina. Nijesam tražila pomoć u moga Sina, iz želje za vinom, već da priskočim u nevolji i da se pokaže moć moga Sina.

Moja je hrana u nastojanju oko savršenosti, i moje piće bijaše veselje čistog srca; to bijaše skladište vina gdje me moj kralj i Bog uvede, i gdje On u meni svoju svetu i čistu ljubav sebi pripravi (Pjesma nad pjesmama).

Vedrina mog duha, kreposne vježbe, proizlazile su odatle što sam se od stola dizala više gladna nego sita.

Prisvoji stoga umjerenost, i neka ti ona bude djelujuće sredstvo proti svim nevoljama.

Što svome tijelu više podaješ jela i bolje ga gojiš, to postaje objesnije, i razuzdanije, te hoće da zagospodari.

Božja providnost brine se za svakoga. Bog je svoje odaje za hranu bogato i obilno otvorio svakom stvorenju; ali zahtijeva da se istim razumno i umjereno služimo.

Nije volja Stvoriteljeva da u obilju i raskalašenosti potrošimo Njegove darove te tako postane-

mo nevrijedni Njegove dobrote.

Ne samo da prepun želudac škodi zdravlju tjelesnomu, već otešćuje i potamnjuje duh, tako da postaje nesposoban za ikakav posao.

Uopće je proždrljivost veliko zlo, koje čovjeka, tog divnog i časnog stvora Božjeg, u životinju obraća, i baca ga s njegove visoke časti u najniže poniženje. Odakle tako silno oslabljenje duha, i tromost, ako ne od prekomjernog uživanja u jelu i pilu?

Mudro izbjegavaj bučne gozbe, gdje se bezbroj zdjela nosi i gdje pijančevanje slavi pobjedu nad razumom.

Tko vjeruje, da bez umjerenosti može ostati čist, taj želi postignuti nešto nemoguće.

Nigdje tako zle strasti ne bjesne kao u prenapunjenom tijelu.

Čiste duše oprezno izbjegnu svim bogatim gozbama i uživanju, jer nigdje ne leži veća opasnost za sramežljivost kao tu, gdje obrambeni zid uzdržljivosti popušta.

Budi stalno na oprezu, i u svim svojim djelima zapamti i znaj se ravnati, da je neumjerenost i proždrljivost ona koja ti najviše ometa napredak u dobru.

Čuvaj se u tim stvarima na poseban način, ako ne želiš biti ismjehivan od drugih, a sebe poni-

ziti i sniziti do životinje.

Umjerenost je majka slave. Oni koji u hrani i pilu izbjegavaju svaki prestupak, lako izvršuju velika i plemenita djela i u velikoj su cijeni.

Budi, stoga, prijatelj umjerenosti i uzdržljivosti, tako ćeš uvijek zadržati Božju naklonost i primiti obilje milosti.

Bdij nad sobom, da ne izgubiš trijeznost! Nauči se, kako si čuo od mene i

- Slijedi me!

35. Poglavlje

Druženje s dobrima - znak dobrog ćudoređa

Ljudski je život zajednički, i svaki čovjek traži jednu osobu s kojom se može družiti.

Ipak ima nekih koji svaki saobraćaj s drugima izbjegavaju. To se događa bilo iz naročitog nadahnuća Božjeg ili iz posebne ljudske mržnje.

Pošto je, dakle, svatko svom bližnjemu potreban i pomoć mu potrebita od strane bližnjega, da čovjek bude u dobru uzdignut. Pobožno druženje je ono, koje nas u ćudoređu podučava, zle navade odstranjuje i k tomu doprinosi, da u dobru napredujemo.

Svaki drugi saobraćaj, koji tvoje dobre pobude navodi na zla djela, mora se odstraniti i zabaciti.

Ja sam, moj sine, bila sama sobom zadovoljna, a ipak sam se, moradoh li, s ljudima družila, i to uvijek samo s dobrima, čije društvo pripravljaše mojoj duši veselje.

Bolja je škola kreposti dobar primjer, nego poduka.

Moj mali Isus, istom rođen, izabra nedužnu djecu za svoje prijatelje; one, koji su radi Njega od Heroda bili umoreni. I iza toga učaše sve da je najbolje prijateljstvo ono gdje je nevinost i pobožnost.

Kao pratioca u životu podade mi, moj Bog, čistog zaručnika svetog Josipa, a kao zaštitnika podade mi, moj Sin na Križu, djevičanskog Ivana.

To društvo bilo mi je od velike koristi! Nauči se i u tome, moj sine, što si dužan činiti!

Ni jedan izbor nije znamenitiji i ozbiljniji, kao izbor dobrog druga.

Ništa nije opasnije za moral i naše srce, kao društvo zlog druga.

Svakako je hvale vrijedno, i dokaz dobre kreposti, te znak pravog i čistog karaktera, kad čovjek ostane pošten i dobar u društvu opakih.

Ali to je i vrlo opasno, jer lakše prisvojimo grije-

he od zlih, nego kreposti od dobrih.

Izbjegavaj opake i znaj, da su oni tvoji najveći neprijatelji. Poslanici su vražji koji žele da te odvrate od puta kreposti i nastoje da te, zamamom k opačinama, dovedu u propast. Kako je to opako prijateljstvo i neshvatljivo poremećenje uma, kad govori: "Dođite, okitite se ružama, prije nego uvenu...Ostavimo svagdje uspomenu našeg veselja, jer je to dio naše sudbine, naš udes!"

U tom pitanju, stvari stoje ovako: ako se dobar s opakim sjedini, dobar obično postaje opak; ako se opaki sjedini s dobrim, opaki ne postaje bolji.

Ne poklanjaj dakle svoju posebnu ljubav onome koji o Bogu neće ništa da čuje, jer ćeš od toga teško stradati i Boga ćeš potaknuti na srdžbu, ako se s Njegovim neprijateljem družiš i jednako s njima misliš.

Ništa nije dragocjenije kao bogobojazni prijatelj; ništa opasnije kao drug čija je volja sklona na zlo i koji samo o svjetskim stvarima govori i zemaljske trice nosi u glavi.

Ne pokvari li trula jabuka zdravu, a pokvareni zub dobrog? Isto tako čini prijateljstvo sa opakim.

One koje si u životu za drugove izabrao, imat ćeš ih u vječnosti. Jesu li bili dobri, to će i tvoje

prebivanje biti kod dobrih u nebu; jesu li bili opaki to ćeš s istima biti u paklu.

Dakle, biraj što ti je korisno i drži vjerno moju pouku u pameti, jer riječi tvoje Majke mogu te samo k spasu privesti.

Cijenit ćeš me i veselje i radost pripraviti, ako se od bezbožništva odstraniš i k dobrima i kreposnima se pridružiš.

Ne daj svakom svoju ruku i ne reci nikome: budi mi prijatelj i drug, prije nego znaš sigurno da on teži za krepošću a opačine izbjegava. - Slijedi me!

36. Poglavlje

Počitanje spram starcima - hvale vrijedan početak mudrosti

Svakoga moramo poštivati i cijeniti, pa bio on i najneznatniji, jer u sebi nosi sliku Božju, i za istu je svrhu stvoren, za vječno blaženstvo.

Ali ipak ima nekih, koji se moraju više cijeniti i poštivati; a to su, - starci.

Koji su u starosti i godinama poodmakli, punim pravom zaslužuju naše poštovanje, jer premašuju po svojim djelima i iskusnim životom mlađe, te su većim dijelom davno prije njih podnosili teškoće ovog života i dnevne jade.

S punim, dakle, pravom mogu naši roditelji, dobročinitelji, prijatelji, ili zaštitnici, tražiti naše poštovanje.

Sigurno si u Evanđelju čitao, kako sam žurno otišla u brda Judeje da svoju staru rođakinju Elizabetu pozdravim; da joj kod poroda budem u pomoći.

S velikim sam veseljem i puna svete ljubavi posluživala, kao prava kćerka svoje roditelje, Joakima i Anu.

Nije mi bilo nikada odurno pomagati ih u njihovoj slabosti i priskočiti im u pomoć u svim njihovim potrebama.

U tom nijesam nikada popuštala, sva dok im nijesam, kod njihove blažene smrti, zaklopila oči.

U zakonu Božjem bila sam od svojih pobožnih staraca dobro podučena, i njihov sam sveti život nasljedovala.

Uvjerena od te mudrosti, iskustva i znanja, koje se nalazi u starcima, cijenila sam njihov savjet i djela više nego mladih ljudi, koji u mnogočem vrlo malo znaju, i rijetko što dovrše u redu, radi svoje nestalnosti.

Starost je vrijedna poštovanja; što je tko stariji tim više ga moraš cijeniti i potpomagati.

Pamti, sinko, riječi Duha Svetoga, koje sam u

srcu čuvala: "Sijeda glava je čast staraca". "Ne prezri savjete staraca, jer oni su učili od svojih otaca". - "Kako lijepo pristaje sud sijede glave, kako raskošno pristoji starcima mudrost i kako slavna je za njih uviđavnost i promišljanje!".

To je početak pravog djelovanja i mudrosti; to će ti koristiti i učiniti te vrijednim poštovanja u tvojoj starosti, kojoj ideš ususret i koju sebi želiš.

Pravedni i sijedi starci zaslužuju visoko poštovanje: prvo radi broja njihovih godina, drugo radi broja njihovih kreposti.

Iskazuj uvijek prema starcima poštovanje. One pak poštivaj najviše koji su ti u mladosti bili od koristi, da uzvratiš na primljena dobročinstva sa strahopočitanjem i visokim poštovanjem.

Starost ima svoje slabosti, kao i mladost svoje pogreške. Mrmljanje i mrki pogledi pojedinih staraca ne smiju te navesti na krivi put u tvojoj dužnosti. Njihove časne sijede kose moraju te poticati da, usprkos tomu, i zdušno im služiti.

Nije za te sramota ako te karaju. Promisli samo, nijesi li možda štogod zaslužio da te ukore ili opomenu i da te tako na dobro potaknu.

Ne ismjehivaj ih radi slabosti ili pogriješaka njihove starosti, radi njihove zagrižljivosti, pogriješnog govora ili djetinjskih izražaja; to donosi

starost sa sobom, to će isto i tebe zadesiti, ako doživiš tako visoku starost.

Zašto se toliko brineš za svoje zdravlje? Što se tako strašiš bolesti? Zar nije to stoga što želiš doživiti veliku starost?

Promisli: ako ti želiš od drugih biti pažen i poštivan, zašto starcima uskraćuješ strahopočitanje i ljubav?

Na isti način, kako sada sa starcima postupaš, tako će jednom, kad te pritisne težina visoke starosti, s tobom postupati.

Mjerom, kojom u mladosti mjeriš, tebi će mjeriti. Kako si u svojoj kreposti zaslužio, tako će ti se naplatiti.

Bog vrlo dobro pamti, kako se spram starcima ponašaš. On će tvoj život produljiti ili skratiti, već prema tome kako si sa starcima postupao. Jesi li tvrdo i surovo, tako će - doživiš li visoku starost - prezir i nepoštovanje biti tvoja plaća.

Ja se nadam od tebe najboljem, da se nećeš mojim riječima protiviti, jer te one potiču da i ti jednom doživiš sretne dane u svojoj starosti.

Slijedi me!

37. Poglavlje

Promatranje svetih stvari - korisno sredstvo za svaku krepost

Nema čovjeka na svijetu, koji, dok bdije, na nešto ne misli, kad mu je razum i mašta u pokretu.

Svim djelima mora misao prednjačiti, jer duh u nutrini zapovijeda.

Kako li su izvrsna ljudska djela, koja su od dobrog nadahnuća rođena, jer od razuma dobivaju, koji je duša zamislila u promatranju.

Graditelj ne poduzima gradnju bez nacrta, tako isto ni slikar ne počinje sliku, prije nego ju je u duhu zamislio.

Ti moraš, sinko, marljivo razmišljati prije nego započneš, da tako tvoje misli budu kod Boga, a tvoje djelo dobro izvršeno.

Reci mi, što ti koriste sva tvoja djela, ako nijesu Bogu ugodna, i kako mogu od Njega biti naplaćena, ako nisi o njima nikada prije razmišljao?

Moja najveća radost bila je: o svetim stvarima promatrati. Uvijek sam imala Vječne istine pred očima i zato je svako moje djelo bilo sveto.

Svaki sam dan započinjala sa svetim promatranjem i po njemu sam upravljala sva svoja djela.

U promatranju Božje Ljepote i Veličine nalazila sam dnevno svoju radost, veličala sam Njegovo Veličanstvo iz sveg srca i revno nastojala da Ga nikad, pa ni u najmanjoj stvari, ne uvrijedim. Kad god sam gledala Njegovog Božanskog Sina, promatrala sam Njegove osobine i promišljala o velikom djelu: Kako je s nebesa sišao na zemlju, sebe ponizio i uzeo oblik sluge, i u svemu, sve do smrti na Križu, bio pokoran volji svog nebeskog Oca!

Moli Boga, i on će te rasvijetliti. On će ti pomoći, da se naučiš razmišljati, u tvom najvažnijem poslu, o spasu duše.

Zašto se možeš u vremenitim stvarima upuštati u tako duboke misli? Zašto si inače tako pametan, kad se radi o vremenitim stvarima? Zar zbilja ne bi mogao ništa naći da razmišljaš, kad se radi o spasu tvoje duše?

Život i muka mog Sina, Njegove rane, nebo, pakao, smrt, sud, cijelo Evanđelje, sve ti pruža dosta materijala, da nad tim promišljaš, ako samo hoćeš.

Nije potrebno da se dugo mučiš u razmišljanju, dovoljno je samo četvrt sata, da razbistriš jednu istinu i da shvatiš kako treba urediti poslove.

Iza svakog pobožnog razmišljanja učini dobre odluke, koje pristaju najbolje spasu tvoje duše, i

moli pouzdano Boga, da ti poda svoje milosti, da u odlukama ustraješ.

Molitva bez razmatranja hladna je; razmatranje bez molitve, ostaje neplodno.

U rano jutro ubereš u svom vrtu raspupkan cvijet i cijeloga dana sa sobom nosiš, da ga od vremena do vremena pomirišeš, a zaboravljaš dobre stvari, o kojima želiš djelovati.

Vrlo uspješan put k savršenstvu je promatranje. Po njemu su se sveci dovinuli do vječnog uživanja.

Ne usudi se, stoga, zanemariti razmišljanja o svetim stvarima.

Promatraj dnevno barem malo i svoj ćeš život privesti na najbolji put!

Slijedi me!

38. Poglavlje

Zahvalnost za primljena dobra - dragocjenost prave uviđavnosti

Zahvalna ćud jest nešto osobito i dragocjeno, jer pripoznaje što je primila, i zaslužuje visoku i časnu hvalu.

Kako je nezahvalnost svojina samo malenom broju divljih životinja, tako je zahvalnost svakom čovjeku, kao razumnom biću, prirođena.

Nebo i zemlja nazivaju zahvalnost dobrodo-

šlom. Čovjek prima dobra od Boga, kao i od njemu ravnih. Zahvalnost je najbolji ključ, da se još više dobročinstava prima i da stara ne propadnu. Zaista je nesretan onaj koji smisao zahvalnosti za primljena dobročinstva izgubi.

Ne bi ti mogla nabrojiti sve milosti, sinko, kojima je Bog moju dušu napunio i moje tijelo uresio! Ali ja sam svaku najbolje upotrebila, te neprekidno Bogu zahvaljivala.

Osobito od sveg srca bijah ponizna i zahvalna Previšnjemu na visokoj časti, što postadoh Majkom Božjom, kojom me je Bog nad sve druge milosti odlikovao; i u svako doba poklanjaše mi Bog novih milosti, koje sam svojim djelovanjem na najbolje upotrebila.

Pa i ljudima, koji su meni i mom Sinu dobro činili, bijah zahvalna; tako sam razbojniku Dizmi pribavila duh pokore, oproštenje njegovih grijeha, i ravni ulazak u nebo, jer nas je zaštitio, kad smo bježali u Egipat.

Moj sinko, zahvalnost je osobito plemenito djelo, i neće ti škoditi, ako se dobročinstva zahvalno sjećaš i zahvalu uzvraćaš.

Ne možeš li za primljena dobročinstva vraćati dobročinstva, dovoljno je da samo u srcu hvališ.

Ne možeš tajiti, da ti nije od Boga sve što imaš, i da u svakom času novih dobročinstava ne pri-

maš. Ne ustručavaj se, dakle, u poniznosti svoju hvalu uzvratiti, ako ne želiš da On izvore svojih milosti zatvori i od svoje darežljivosti odustane, jer je nezahvalnik Njemu nadasve oduran.

Odmah, nakon primljenog dobra reci: "Hvala Ti, o Bože, moj najveći i najbolji dobročinitelju, Tebi, koji si meni nekorisnom sluzi to dobročinstvo podijelio. Daj mi milost da Tvoja dobročinstva uvijek pravo upoznam i Tebi zato zahvaljujem!"

Svaki put kada ustaneš, zahvaljuj Bogu za sretno sprovedenu noć. Ideš li na počinak, zahvaljuj Mu ponovno za sretno proživljeli dan. Vratiš li se sa kojeg putovanja, zahvaljuj mu za Njegovu zaštitu. Jesi li jeo ili pio, zahvali Mu za hranu koju si uživao. Po dovršenom poslu, zahvali za sretan uspjeh. Napose Mu zahvali i za nadvladane napasti, za podijeljenu pobjedu.

Bit će vrhunac zahvalnosti, ako Bogu zahvaljuješ i za protivštine, za pretrpljena progonstva, za bolesti i patnje, koje moraš podnositi. Promisli, da ti Bog u tome samo dobro želi, da ti daje prigode za zasluge. Budeš li se tako vladao, dobro zapamti, bit će ti Bog uvjek milostiv. Naprotiv, ako budeš zlovoljan Njegovoj dobroti, i ako u nevoljama izgubiš zahvalnost, odvratit će od tebe svoje milosti.

Nije samo ono dobro i korisno što je tvojoj naravi ugodno i prijatno. Ono, što ti manje godi, koristi ti mnogo više, ako ustrpljivo podnosiš. Reci stoga u svako doba, kad moraš nešto pretrpit: "Bogu hvala"!

Ništa više ne izaziva srdžbu Svevišnjega kao nezahvalnost, kojom su podijeljena dobra pobrkana a zasluge uništene.

Ona je užareni vjetar, koji presuši izvor ljubavi, upije rosu milosrđa, te zapečati vrelo milosti.

Ne manje budi zahvalan i prema ljudima, koji su ti dobra učinili i koji su tvoji dobrotvori. Na taj način ćeš njihovu zadobiti dobrotvornost i nikad ti neće uzmanjkati njihova pomoć.

Ako dobročinitelj ne traži baš izričito da budemo za njegova dobročinstva na neobični način zahvalni, to ipak očekuje da pokažemo bar mali znak zahvalnosti.

Posve je odurno, a i pogani tako ne rade: ne pripoznavati dobročinstva, ispričati se zaboravnošću, te i za dobročinstva još vrijeđati. Ali, jao, koliki kršćani na taj način postupaju! Ako si vrijedan tako nešto učiniti, zaista si vrijedan svakog ukora.

Kad nezahvalnik zloupotrebljava dobročinstvo, nanosi veću štetu sebi, gazi nogama svoju čast i potpuno je gubi.

Neizbrisivo se sjaji ime dobročinitelja, a ime nezahvalnika pokriva se prezirom i sramotom.

Izaberi, sinko, najbolje! Budi zahvalan Bogu i ljudima, budi zahvalan u svako doba i - Nasljeduj me!

39. Poglavlje

Ustrajnost u dobru - najradosnija utjeha u smrtnom času

Krepost, koju Bog jedino kruni, je ustrajnost. Ona jedina zadobiva pobjedu i bez nje nijedna druga neće biti nagrađena.

Gdje nje nema, koju mora pratiti svako dobro djelo, tu se uzalud očekuje nagrada na nebu.

Biti dobar i pobožan nije dostatno, treba biti stalno dobar i ustrajati u pobožnosti; to je neophodno potrebito da se dođe u vječno blaženstvo.

Započeti, te malo vremena ustrajati, to mnogi čine; ali do konca u dobru ustrajati, to samo mali broj razumije.

Kakva bijah, ostadoh uvijek, i nikad nisam u onom, što sam upoznala kao dobro, poduzela ni najmanju promjenu.

Kreposti, koje su svjetlile u mojoj duši, nijesu nikad potamnjele; dapače, sve do moje smrti,

sjaj se istih sve više umnožavaše do najvišeg stepena.

Mjesec, simbol nestalnosti, imala sam pod svojim nogama, i nitko me ne vidje danas drugčije nego jučer.

Moja nevinost ostala je uvijek neokaljana, kakva bijaše već u prvom času mog Začeća. Ni najmanjom ljagom nije bila zamrljana; zato sam bila okrunjena zvijezdama i suncem odjevena.

Što u meni bijaše sveto, ostade netaknuto do moje smrti. Uvijek je u meni plamtjela ljubav Božja istom vatrom i jakošću, i nijesam dopustila da nerazboritost zavlada mojim umom i srcem.

O kako za to kraljujem visoko nad svim stanovnicima neba! O kako sam blažena zbog svojih zasluga.

Uistinu, sinko, nijedna krepost nije u nebu tako okrunjena, kao ova, koja nikada s pravog puta ne skreće.

Malo koristi dobar zaključak, ako nema izdržljivosti.

Mnogo ima dobrih želja u čovjeku, mnogo pobožnih namjera, mnoga čeznuća za krepošću; ali što sve to koristi, kad ustrajnost manjka!

Mnogi u trkalištu naglo hite, te izgleda kao da su revni, a ipak brzo se umore i napuste trku.

Nestalnost je ona, koja je njihova srca odvratila od onoga što su hvalevrijednim načinom poduzeli. Oni sramotno okreću leđa, preziru i ono za čim su prije tako vruće čeznuli.

Takvi su slični lastavicama, koje ljeti svojim pjevanjem ispunjaju zrak i kod ljudi se kao gosti zadržaju, ali u danima zime, zamuknu i napuste nas.

Ako si jednom poduzeo i zaključio da ćeš služiti Bogu tad nastoj da svoje misli više ne mijenjaš i od kreposti ne odustaješ.

Oboružaj se uzdržljivošću, izmoli odozgor stalnost, te bdij nad svakom napašću koja te zahvati.

Najviše zloupotrebljiva Božju dobrotu onaj, koji koleba između revnosti i lijenosti, kreposti i opačine, Boga i đavla.

Ako je Bog dobar, zašto da ne bude uvjek ljubljen? Je li đavao opak, zašto ga se uvjek ne proklinje?

Zaista pokazuje zlu i nestalnu ćud onaj koji počinje zanemariti pobožnost i straši se vježbanja kreposti, a opačina mu se, naprotiv, sve više mili.

Prave ustrajnosti nema u onome koji se iz ljubavi prema životu i zbog straha pred smrću odalečuje s pravog puta i pada u zdvojnost.

Jedino ustrajnost može nešto protiv vražjim

napadajima, ako početak dobar konac kruni.

Izbjegavaj svakoga koji ti nastoji oslabiti ili slomiti ustrajnost, jer on te neće pratiti kad umreš, već ćeš potpuno sam unići u kuću svoje vječnosti.

Obnovi dobro i ozbiljno svoju odluku: Bogu služiti. Sjećanje tog saveza, što si ga učinio, učinit će da ćeš ostati stalan u službi Božjoj i uvjek Mu biti mio.

Kako slatka će ti biti smrt ako ti ustrajnost krunu zlatnu, s draguljima obloženu, postavi na vidik; krunu koja te u nebu čeka kao nagrada za ustrajnost.

Stoga, sinko, budi u svim stvarima oprezan - i slijedi me!

40. Poglavlje

Lijenost u službi Božjoj - pred Bogom veliko nedjelo.

S punim pravom Bog od nas zahtjeva da se klanjamo Njegovom Veličanstvu, da Mu služimo svim srcem, svom dušom i svom jakošću svojom.

Čovjek, i ako smrtan i vrlo slabašan, ipak je dužan Bogu, na ovom vidljivom svijetu, bez zanemarivanja služiti.

Često i sa strahom prati riječi prorokove:

"Proklet, koji djelo Božje nehajno vrši!"

Najviši čovječji cilj je: Bogu služiti. Kako ćeš to pravo izvršavati, ako se podaješ mlakosti?

O, da si me samo jednom vidio, sinko, kad sam se na molitvu ili razmišljanje pripravljala, kad sam se u hramu nalazila ili kad sam Božanskom Sinu služila!

Svaku sam rastrešenost odalečila od svog duha i upotrebila sve svoje moći da što dostojnije i vrijednije Bogu služim.

U svako doba plamtjaše u mom srcu sveta vatra i moj duh bijaše potpuno užaren, tako, da me ni najmanje mlakost ne obuze, koja bi u meni ohladila ljubav k Bogu.

U pobožnosti sam bila revna i Bog je primio moje nastojanje. Ono što ga najviše vrijeđa jest nemarnost u Njegovoj svetoj službi.

Ako te, moj sine, vodi prava vjera, to sigurno shvaćaš što znači: Bogu iz srca služiti.

Budi revan u svemu, što se na Boga odnosi, i trudi se da sve pravo dovršiš.

Tad ćeš i ti upoznati kako je lijenost velika nevolja, kako ona, ono što je najsvetije, oskvrnjuje, i kako je u očima Božjim zabačena.

Staklo a ne biser, olovo a ne zlato, pljevu mjesto zrna, donosi Bogu onaj koji je lijen u njegovoj službi. Kako onda da od Boga ne bude pre-

zren i osramoćen onaj koji tako velikom Veličanstvu, poput Kaina, donosi na dar najneznatnije, i to još opiranjem?

Izbacit će iz svojih usta Bog svakoga, koji se prikaže pred Njegovo lice spavajući; koji nemarno moli, koji pun lijenosti svoju žrtvu prinosi, te se pokazuje mlak i lijen u službi Božjoj.

Tko Boga upozna a ne služi Mu, toga je Bog u spoznaji vjere primio u svoja usta, ali ga odmah poradi njegove mlakosti i izbacio.

Nije dovoljno samo velike grijehe izbjegavati, a međutim se u službi Božjoj nemarnim i lijenim pokazati.

Kao što tamjan na mrtvom ugljenu ne dava miomiris, i od mlitave ruke bačen kamen ne dopire visoko: tako ni pospana molitva ne dopire do neba.

Tko vjeruje da će usprkos lijenosti svoje duše, biti daleko od grijeha, jako se vara; jer prvi korak k propasti jest lijenost u pobožnim činima.

Kad želudcu ne prija kruh, znači da je bolest blizu. U sličnom slučaju nalazi se onaj, koji Bogu nemarno i lijeno služi.

Ako duh postaje nemaran, mlitav i postepeno u milosti Božjoj oslabi, tada tijelo i krv traže svoje.

O kako je nesretan onaj, koji svoju pospanost ne liječi, i ostaje površan u službi Božjoj, taj

neće dugo u milosti Božjoj ostati, već će ju za kratko vrijeme izgubiti.

Kad duši manjka sveta revnost, jakost milosti djeluje malo ili ništa.

Prije se obrati na pravu pokoru onaj, koji je hladan, nego mlaki odstupi od svoje lijenosti.

Revni pokornik pobožniji je od nedužnog lijenivca, jer dok onog podiže milost Božja, ovog Bog odbacuje i poradi njegove mlitavosti njegov je pad blizu.

Zbaci, o sine, lijenost i pospanost iz svoje duše. Vrši naprotiv sve ono što Bogu pripada, revnošću duha i toplinom vjere, želiš li dopasti se Bogu i meni. -

Slijedi me!

41. Poglavlje

Priprava na smrt - spasonosna misao

Iako bijah bez grijeha, ipak sam okusila smrt.

I moj Sin bijaše podložan smrti; Njemu kao i meni, ne bijaše smrt kazna, već put u blaženu raskoš vječnog života.

Istina, ja nisam bila u pogibli nesretne smrti, jer ostadoh bez strahota, koje, samo i jedan jedini grijeh sobom donosi.

Isto sam se na smrt, sa svim tim svojim odlikama, pripravila, da tim moja slava što slavnija bude.

Ja sam svoju dušu u ruke Svog Sina predala, i ne dugo iza toga bilo je moje tijelo uzneseno na nebo.

Moje dijete, ne pripravi se na ništa tako dobro, kao na smrt. Taj je posao, između svih tvojih poslova, najveći. Dobro promisli, jer o tome ovisi čitava tvoja vječnost.

Hoćeš li ovo ili ono dovršiti, ne znaš, ali sigurno je, da moraš umrijeti i sa svijeta otići.

Gdje, kada i kako ćeš umrijeti, to ti je nepoznato; stoga nemoj tako neoprezno živjeti, kao da ćeš dugo živjeti i svi prije tebe umrijeti.

Što vidiš u tom životu drugo nego smrt? Zašto se dakle tako slabo pripravljaš? Zar te ne može svaki čas, dok na to i ne misliš, iznenaditi?

O kako često čuješ o slučajevima nagle smrti. Zašto dakle tako zavlačiš poboljšanje svog života?

Kako druge, tako i tebe, može u svakom trenutku smrt iznenaditi; u grob možeš leći kad misliš da si najzdraviji.

Varaš se misliš li da su samo ljudi u odmaklim godinama u pogiblji blize smrti; mnogi su kao mladići i jaki ljudi umrli nenadnom smrću.

Teško tebi ako te smrt nepripravna zadesi; naprotiv, blago tebi ako te nađe u milosti Božjoj.

Nema dragocjenije smrti nego ako joj je bila predhodnicom velika opreznost. Iskrena i gorka pokora čini i istom griješniku smrt slatkom.

Ne odgođaj pokoru predugo, jer ne znaš hoćeš li na smrti imati vremena pobuditi pravo pokajanje.

Mnogi su se obratili na pomisao da će naskoro reći grobnom truležu "ti si moj otac", i crvima "vi ste moje sestre".

Brzo će ti udoban i bujan život omrziti, ako promotriš kako će se naskoro tvoje tijelo, u tamnom grobu, raspadati u trulosti i neugodnom zaudaranju truleži.

Tad će te zaboraviti svi oni s kojima si živio u grijesima i griješnim veseljima, i izbjegavat će tvoje mrtvo tijelo.

Samo malo njih će tvoju lješinu k grobu ispratiti; malo njih će tvoju dušu u nebu pomoći. Pa i oni će te zaboraviti, radi kojih si spas svoje duše zanemarivao, da im što veće blago ostaviš.

Ništa ne promišljaj ozbiljnije nego da se tvoj put sve više vječnosti približava i da se više nikad nećeš povratiti.

To je za svakoga dobra misao, napose za one kojima su zemaljska dobra najviše srcu prirasla.

Svjetski čovjek ne shvaća to baš kako treba; on postaje žalosniji kad promisli na smrt.

Ali šta mu koristi, ako sve poduzima, samo da izbriše pomisao na smrt? On isto umire i prije nego misli.

Moj sinko, misli često na smrt, dok si još pri svijesti; oboružaj se nevinošću i dobrim djelima. Ako si griješnik čini pokoru.

Ako smrt ne oklijeva zašto da ti oklijevaš? Teško tebi, ako te prestigne, i iznenadi, dok budeš s ispraznostima ovog svijeta zabavljen!

Nastoj se tako vladati i biti takav kao što bi želio da budeš na smrtnom času. Ispuni sada ono što želiš da bi onda imao.

Kako je blažena smrt dobrih, a žalostan svršetak opakih!

Oba načina smrti - dobrih kao i opakih - vidjela sam na brdu Kalvariji, i dao Bog da se to više ne ponovi, što se nažalost tako često ponavlja.

Slijedi moje kreposti i poslušaj u tom moj savjet; i nećeš se bojati smrti.

K tebi ću doći i bit ću ti u pomoći želiš li biti moj sluga i budeš li me slušao.

Ja ću ti pomoći u velikoj pogibelji smrti, tješit ću te u danu, u koji svi bježe od tebe, kada umiruć zaklopiš svoje oči.

Tada ćeš upoznati, što znači, mene nazivati

majkom dobrog ufanja. Ja te neću zapustiti, ali - Slijedi me!

42. Poglavlje

Pobožnost prema svetom Josipu - popunjene Marijine službe.

Ja sam srdačno ljubila svetog Josipa, kojeg su mi volja Božja i moji stariji za zaručnika odredili. Nije tu bilo ništa tjelesnog, već sve duhovno; ali ipak smo se vjenčali; da čistoću i djevičanstvo k najvišoj pobjedi privedemo.

Nikad se do tada nije vidjelo takovo djevičansko vjenčanje; jer bijaše od Božje Providnosti određeno.

Bog je dakle tako odredio da moja čast ostane neokaljana, jer sam morala postati Majkom Sina Božjega, za to mi dade sv. Josipa za zaštitnika i zaručnika.

Oboje življasmo poput ljiljana, koji su uvjek bez ljage, te kao što među nama uvijek vladaše prava svetost, tako sačuvasmo među nama nepromijenjeno i neokaljano djevičanstvo.

Sv. Josip mi je ostao vjeran do smrti, iako me mišljaše napustiti, kad sam svog Isusa pod srcem nosila. Time je on htio moju čast sačuvati. Tad još nije znao da imam postati Majkom

Božjom; ali naskoro mu je to Anđeo Božji objavio. Vjerno me je pratio u Egipat, i stalno kod mene u Nazaretu stanovao.

Prije toga bijaše sa mnom u štalici kod Betlehema, i zajedno se puni veselja klanjasmo Spasitelju svijeta.

On se je brinuo za životne potrebe, radom svojih ruku i u znoju svoga lica. Sve je sile upotrebio da uzdrži mene i Božansko Dijete, kojemu je bio hranitelj.

Bio je vrlo krepostan, i posjedovao je sve, što pripada jednom svecu.

Poniznost, čistoća i blagost, skoro su ga meni ravnom učinile, i u svemu mi bijaše vrlo sličan.

Ako promatraš njegovu smrt, to ćeš uvidjeti da je bila sretna i slatka.

Sve dok nije s najvećom utjehom duh ispustio, bijasmo uz njega, Moj Sin i ja.

Vlastitim rukama sam mu obrisala smrtni znoj, a moj Isus mu je kod njegovog blagog preminuća zaklopio oči.

Sada živi s nama u vječnom blaženstvu, a onima, koji ga štuju, podjeljuje raznovrsne milosti i utjehe.

O moj sinko, kad bi ti mogao vidjeti Njegovo prijestolje u nebu! Uzvišen je nad mnoštvo svetaca i Anđela.

Ako ga nastojiš u pobožnosti častiti, bit će ti obrana u životu i utjeha na smrti.

Reci često: "Isuse, Marijo, Josipe, dajte mi milost, da dočekam dobru smrt, a u smrtnom času udijelite mi vašu moćnu pomoć."

Ako me želiš savršeno ljubiti, to obožavaj i vjerno časti Josipa, mog svetog zaručnika i zaštitnika.-

Slijedi me!

KAZALO

Prvi dio

Drugi dio

O.AM.D.G. et D.G.